

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет кораблебудування ім. адмірала Макарова

Факультет економіки моря
Кафедра фінансів

«ДОПУЩЕНИЙ ДО ЗАХИСТУ»

Завідувач кафедри фінансів

професор НУК, д.е.н. Рогов Г.К.
(науковий ступінь, вчене звання, П.І.Б. завкафедрою)
« » 2023 р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття ступеня вищої освіти «бакалавр»

на тему: «АНАЛІЗ ЛІКВІДНОСТІ І ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ
ПІДПРИЄМСТВА»

Виконав: студент групи 4441
Мірсаадов І.Р. *огли*
(підпис)

Керівник роботи:

Допент кафедри фінансів, к.е.н.
(посада, науковий ступінь, вчене звання)
Зінченко А.І.
(підпис)

м. Миколаїв – 2023 р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова
Факультет економіки моря

Кафедра _____ фінансів
 Спеціальність _____ 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
 Освітня програма _____ «Фінанси, банківська справа та страхування»

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Гарант освітньої програми

доцент, к.е.н. Пащенко О.В.

«___» _____ 2023 р.

ЗАВДАННЯ
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ
на здобуття ступеня вищої освіти «бакалавр»

Студенту _____ Мірсаадов Ібрагім Ровшан огли
 (прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи _____ «Аналіз ліквідності і фінансової стійкості підприємства»

Керівник роботи _____ Зінченко Андрій Ігорович, доц., к.е.н.
 (науковий ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я по батькові)

Затверджені наказом ректора № 328-уч. від «12» квітня _____ 2023 року

2. Термін подання роботи _____ 12 червня 2023 року

3. Вихідні дані по роботі: _____

Фінансова звітність АТ «Коблево» за 2020-2022рр.

Нормативно-законодавча база

4. Перелік питань, що належать до розробки (найменування розділів):

Визначити сутність поняття «ліквідність», «фінансова стійкість» підприємства. Дослідити методи оцінки ліквідності і фінансової стійкості підприємства. Здійснити аналіз фінансової стійкості і ліквідності АТ «Коблево» в 2021-2022 роках. Надати шляхи підвищення фінансової стійкості і ліквідності підприємства

5. Перелік презентаційних матеріалів:

1. Аналітичний баланс АТ «Коблево» за 2021 – 2022 рр. 2. Оцінка ліквідності балансу АТ «Коблево» в 2021 – 2022 рр. 3. Показники загальної платоспроможності АТ «Коблево» за 2021-2022рр. 4. Аналіз коефіцієнтів ліквідності АТ «Коблево» за 2021–2022 рр. 5. Визначення типу фінансової стійкості АТ «Коблево» за абсолютними показниками в 2021-2022 рр. 6. Відносні показники фінансової стійкості АТ «Коблево» в 2021–2022 рр. 7. Розрахунок порогу рентабельності та запасу фінансової стійкості АТ «Коблево» за 2021 – 2022 роки.

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
4	Мозговий А.М., доцент НУК		

7. Дата видачі завдання 06.02.2023

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів роботи	Терміни виконання етапів роботи	Примітка
1	Визначення керівника роботи та узгодження теми	6.02.-10.02.23	Виконано
2	Складання змісту та узгодження з керівником	13.02.-24.02.23	Виконано
3	Вивчення літературних джерел	13.02.-24.02.23	Виконано
4	Збір та систематизація інформації за темою роботи	27.02.-10.03.23	Виконано
5	Розробка теоретичного розділу	13.03.-25.03.23	Виконано
6	Розробка аналітичного розділу	3.04.-30.04.23	Виконано
7	Розробка проектного розділу	05.04.-28.05.23	Виконано
8	Розробка спеціального розділу	5.04.-28.05.23	Виконано
9	Розробка вступу, висновків, списку джерел	28.05.-04.06.23	Виконано
10	Розробка презентації та доповіді	2.06.-14.06.23	Виконано

Студент Мірсаадов І.Р.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Керівник роботи Зінченко А.І.
(підпис) (прізвище та ініціали)

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ АНАЛІЗУ ЛІКВІДНОСТІ І ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	6
1.1. Сутність понять «фінансова стійкість» і «ліквідність» підприємства.....	6
1.2. Методичні підходи до аналізу ліквідності та фінансової стійкості підприємства	15
1.3. Інформаційна та нормативно-законодавча база аналізу фінансової стійкості і ліквідності.....	22
РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ І ЛІКВІДНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА (НА ПРИКЛАДІ АТ «КОБЛЕВО»).....	29
2.1. Загальна характеристика підприємства.....	29
2.2. Аналіз структури і динаміки статей балансу	33
2.3. Аналіз ліквідності та платоспроможності підприємства	36
2.4. Оцінка фінансової стійкості підприємства	40
РОЗДІЛ 3. РОЗРОБКА СИСТЕМИ ЗАХОДІВ ЩОДО ПІДВИЩЕННЯ ЛІКВІДНОСТІ І ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ АТ «КОБЛЕВО»	49
3.1. Напрями підвищення рівня ліквідності і фінансової стійкості підприємства.....	49
3.2. Створення на підприємстві служби фінансового менеджменту.....	54
РОЗДІЛ 4. ОХОРОНА ПРАЦІ.....	61
ВИСНОВКИ	67
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	71
ДОДАТКИ	

ВСТУП

В сучасних економічних умовах більшість підприємств мають дуже складне фінансове становище, значна частина прибутку носить інфляційний характер, не поліпшується положення і з ліквідністю та платоспроможністю. Тому питання забезпечення і збереження фінансової стійкості, підвищення ліквідності і платоспроможності займають ключове місце в практичній діяльності суб'єктів господарювання.

За даними аналітичної групи Kofor кількість збиткових підприємств в Україні за січень – вересень 2022 року становила 40,5 % від загальної кількості підприємств [1]. Збиткова діяльність підприємства призводить до зниження його фінансової стійкості, ліквідності, платоспроможності. Для того, щоб забезпечувати фінансову стійкість, ліквідність підприємства необхідно постійно здійснювати їх аналіз, виявляти фактори, які призводять до зниження і розробляти заходи щодо підвищення ліквідності і фінансової стійкості підприємства. В зв'язку з цим тема кваліфікаційної роботи є актуальною.

Питання аналізу фінансової стійкості та ліквідності підприємства знайшли своє відображення в роботах західних вчених – Хелферта Е., Роуза П.С., Уайтинга Д.П. Дослідженням цієї проблеми займалися і українські науковці - Бланк І.О., Костирко Р. А., В. І. Іваненко, М. А. Болюх, Є.В. Мних, Зятковський І. В., Івахненко В.М., Лапішко М.Л., Мендрул О. Г., Мец В. О., Павловська О. В., Поддєрьогін А. М., Терещенко О.О., Чумаченко М.Г. та ін.

Метою кваліфікаційної роботи є дослідження теоретичних і практичних аспектів аналізу ліквідності і фінансової стійкості підприємства та розробка заходів щодо їх підвищення.

Для досягнення цієї мети в роботі були поставлені наступні завдання:

- розкрити сутність поняття «ліквідність», «фінансова стійкість» підприємства;

- дослідити існуючі методи аналізу фінансової стійкості і ліквідності підприємства;
- здійснити аналіз фінансової стійкості і ліквідності АТ «Коблево»;
- надати шляхи підвищення фінансової стійкості і ліквідності цього підприємства.

Об'єктом дослідження виступає процес оцінки ліквідності та фінансової стійкості підприємства. Кваліфікаційна робота виконана на матеріалах АТ «Коблево»

Предметом дослідження є теоретичні і практичні питання аналізу фінансової стійкості і ліквідності підприємства.

При написанні кваліфікаційної роботи використовувалися методи системного аналізу, індукції і дедукції, фінансового аналізу (горизонтальний аналіз, вертикальний аналіз, порівняльний аналіз, аналіз фінансових коефіцієнтів).

Теоретичною і інформаційною базою для написання даної кваліфікаційної роботи стали нормативно-законодавчі акти, праці науковців з питань оцінки ліквідності і фінансової стійкості підприємства, а також фінансова звітність АТ «Коблево» за 2021-2022 роки.

Кваліфікаційна робота складається з 4-х розділів:

- в першому розділі розкрито теоретичні основи аналізу ліквідності та фінансової стійкості підприємства;
- в другому розділі здійснений аналіз ліквідності і фінансової стійкості підприємства АТ «Коблево» за 2021-2022 роки;
- в третьому розділі роботи запропоновано напрями підвищення ліквідності та фінансової стійкості АТ «Коблево»;
- в четвертому розділі роботи розглянута організація охорони праці на підприємстві.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ АНАЛІЗУ ЛІКВІДНОСТІ І ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Сутність понять «фінансова стійкість» і «ліквідність» підприємства

Поняття фінансової стійкості і ліквідності є найбільш вживаними поняттями фінансів підприємств, є складовими фінансового аналізу. Їх сутність, зміст розглядається як зарубіжними, так і українськими науковцями, авторами підручників, навчально-методичних посібників, присвячених проблемам фінансів підприємств, фінансового аналізу, а також сутність цих понять розкриваються в періодичних виданнях.

Аналіз літератури з питань оцінки фінансової стійкості і ліквідності підприємства (ФСЛП) показав, що не існує єдиного підходу до визначення сутності понять фінансової стійкості і ліквідності підприємства.

В табл. 1.1 надані визначення понять «фінансова стійкість» і «ліквідність» підприємства різними науковцями.

Коробов М.Я. визначає фінансову стійкість як загальну характеристику фінансового стану підприємства. Філімоненков О.С., Цал-Цалко Ю.С. характеризують її як його платоспроможність. Бланк І. О, Базілінська О. Я., вважають що фінансова стійкість визначається структурою капіталу підприємства, переважанням власного капіталу підприємства над позиковим. , Кривицька О.Р. вважає, що ФСЛП забезпечується отриманням достатнього обсягу прибутку. Тютюнник Ю. М., Дорогань-Писаренко Л. О., Тютюнник С. В. визначають фінансову стійкість як здатність підприємства функціонувати і розвиватися.

Таблиця 1.1

Визначення поняття фінансової стійкості і ліквідності підприємства українськими вченими

№ п/п	Автор	Визначення поняття фінансової стійкості	Визначення поняття ліквідності підприємства
1	2	3	4
1	Бланк І. О. [1]	«характеристика стабільності фінансового становища підприємства, що забезпечується високою часткою власного капіталу в загальній сумі використовуваних фінансових засобів»	«спроможність окремих видів майнових цінностей бути швидко перетвореними у грошову форму без втрати своєї поточної вартості в умовах усталеної кон'юнктури ринку, характеризуючи її як функцію часу (строку можливого продажу) і ризику (можливої вартості майна за умов терміновості» його продажу)»
2	Базилінська О. Я. [2]	«стан підприємства, який характеризується збалансованим використанням фінансових ресурсів, наявністю оптимального співвідношення між власними та залученими коштами, збереженні господарської самостійності за умови нестабільності зовнішнього середовища, що веде до стабільного функціонування підприємства з позитивними перспективами розвитку»	«Ліквідність підприємства (Unity Liquidity) характеризує можливість надходження грошових коштів не лише внаслідок реалізації активів, а й через рахунок залучення додаткових зовнішніх коштів, що стає можливим за наявності у підприємства позитивного іміджу та високої інвестиційної привабливості»
3	Коробов М. Я. [3]	«Це відповідність параметрів діяльності підприємства і розміщення його фінансових ресурсів критеріям позитивної характеристики «фінансового стану»	«Це здатність підприємства виконувати свої фінансові зобов'язання перед усіма контрагентами і державою. Ліквідність обумовлюється також можливістю розрахуватися за своїми зобов'язаннями за певний час за допомогою перетворення своїх активів на гроші»
4	Крамаренко Г. О., Чорна О.Є [4]	«Це результат формування достатнього для розвитку підприємства обсягу прибутку, що є визначальною ознакою його економічної незалежності»	«Здатність підприємства швидко погашати свою заборгованість; характеризує готовність і швидкість, з якою оборотні кошти можуть бути перетворені на грошові в результаті їх реалізації»
5	Філімоненков О. С. [5]	«це такий стан підприємства, коли обсяг його майна (активів) достатній для погашення зобов'язань, тобто підприємство є платоспроможним»	«полягає в можливості підприємства в будь-який момент розрахуватися за своїми зобов'язаннями (пасивами) за допомогою (за рахунок) майна»

Продовження табл. 1.1

1	2	3	4
6	Цал-Цалко Ю. С. [6]	«Стан активів (пасивів), що гарантує постійну платоспроможність»	«передбачає спроможність поточних активів підприємства, визначених об'єктами платіжних засобів, перетворюватись в грошову форму або безпосередньо бути майном для виконання всіх необхідних розрахунків у міру настання їх строку»
7	Подольська В.О., Ярош О.В. [7]	«Такий стан фінансових ресурсів підприємства, їх розподіл і використання, який забезпечує розвиток підприємства на основі зростання прибутку і капіталу при збереженні платоспроможності і кредитоспроможності в умовах допустимого рівня ризику»	«Під ліквідністю підприємства слід розуміти його здатність покривати зобов'язання активами, строк перетворення яких у грошову форму відповідає строку погашення зобов'язань. Ліквідність означає безумовну платоспроможність підприємства і передбачає постійну тотожність між його активами та зобов'язаннями одночасно за загальною сумою, термінами перетворення активів у гроші та термінами погашення зобов'язань»
8	Тютюнник Ю. М., Дорогань-Писаренко Л. О., Тютюнник С. В. [8]	«фінансова стійкість – це здатність підприємства функціонувати і розвиватися, зберігати рівновагу активів і пасивів у мінливому економічному середовищі, що гарантує його платоспроможність та інвестиційну привабливість у довгостроковій перспективі в межах допустимого рівня ризику»	ліквідність підприємства - це його фінансова гнучкість, що передбачає здатність позичати кошти з різних джерел, збільшувати акціонерний капітал, продавати активи, швидко реагувати на кон'юнктуру ринку і т. ін. Основна формальна ознака ліквідності підприємства – перевищення (у вартісній оцінці) оборотних активів над поточними зобов'язаннями і забезпеченнями»
9	Школьник І. О., Боярко І. М., Дейнека О. В. [9]	«Фінансова стійкість - це динамічна інтегральна характеристика його спроможності до мобілізації фінансових ресурсів при мінімальному ризику для здійснення господарської діяльності, під впливом факторів зовнішнього та внутрішнього середовища»	«Ліквідність підприємства - це наявність у нього оборотних коштів, теоретично достатніх для погашення короткострокових зобов'язань, навіть з порушенням строків погашення, які передбачені контрактами. ступінь покриття боргових зобов'язань підприємства його активами, строк перетворення яких у гроші відповідає строку погашення платіжних зобов'язань»

Отже, виходячи із визначень сутності поняття «ФСП» різними вченими, можна зробити висновок, що це узагальнююча характеристика фінансового стану підприємства, яка змінюється під впливом різних внутрішніх і зовнішніх факторів, які впливають на господарську діяльність підприємства.

При визначенні поняття «ліквідності» в економічній літературі виділяють чотири основних підходи [10]:

1. «Ліквідність підприємства – це наявність у нього оборотних коштів у розмірі теоретично достатньому для погашення короткострокових зобов'язань навіть з порушенням строків погашення, які передбачені контрактом.» Такий підхід передбачає наявність у підприємства власного оборотного капіталу. Тобто підприємство є ліквідним, якщо має власний оборотний капітал. Цей підхід до визначення ліквідності співпадає з першим підходом до визначення платоспроможності.

2. Ліквідність підприємства – це його здатність погасити зобов'язання у випадку одночасної вимоги зі сторони всіх кредиторів підприємства (але таке необхідно і можливо лише при припиненні діяльності підприємства і його ліквідації як банкрута, тому що всі вимоги не співпадають за термінами). І при такому підході ліквідність ототожнюється з платоспроможністю.

3. Ліквідність підприємства - це здатність швидко перетворити свої активи на грошові кошти для погашення боргових зобов'язань. При такому підході поєднуються поняття ліквідності і платоспроможності.

4. «Ліквідність підприємства – це спроможність (при виникненні будь-яких обставин) за рахунок внутрішніх і зовнішніх джерел оперативно вишукувати резерви платіжних коштів, необхідних для погашення боргів, і постійно, на будь-який момент часу, підтримувати рівновагу між обсягами і термінами перетворення активів в грошові кошти та обсягами і термінами погашення зобов'язань» [11].

Ліквідність виявляється в трьох формах: ліквідність активів, ліквідність балансу та ліквідність підприємства в цілому.

Ліквідність активу позначає його здатність до швидкого перетворення в грошові кошти, а «ступінь ліквідності визначається тривалістю часового періоду, протягом якого ця трансформація може бути здійснена. Чим коротший період, тим вища ліквідність даного виду активів» [12, с.124].

«Ліквідність балансу – це ступінь покриття боргових зобов'язань підприємства його активами, термін перетворення яких у готівку відповідає терміну погашення платіжних зобов'язань. Відмінність цього поняття від ліквідності активів полягає в тому, що ліквідність балансу відображає міру узгодженості обсягів і ліквідності активів із розмірами і термінами погашення зобов'язань, тоді як ліквідність активів визначається безвідносно до пасиву балансу» [13].

Формування фінансової стійкості підприємства представлено на рис. 1.1.

Рис. 1.1. Формування фінансової стійкості підприємства [14]

Як видно з рис. 1.1 фінансова стійкість забезпечується ліквідністю і платоспроможністю підприємства. При формуванні фінансової стійкості ліквідність слід розглядати як «показник фінансового стану, який показує, наскільки швидко підприємство може без значних втрат продати свої активи, одержати гроші і повернути борги у міру настання строку їх повернення. За допомогою ліквідності оцінюється результат поточного та фінансового

розвитку підприємства. Рівень ліквідності – це пряме відображення ефективності кредитної політики підприємства. За рівнем ліквідності говорити про стійкий фінансовий стан недоцільно, тому що потрібна платоспроможність» [15].

Платоспроможність – це можливість підприємства своєчасно задовольняти платіжні вимоги постачальників, повертати кредити і позики, видавати заробітну плату, вносити платежі до бюджету. Платоспроможність є довгостроковою характеристикою фінансової стійкості. Вона відображає ефективність фінансової політики на підприємстві [16].

В економічній літературі поняття ліквідності часто ототожнюють з поняттям платоспроможності, хоча кожне з них має власний економічний зміст. Тому далі розкриємо зв'язок між ліквідністю і платоспроможністю підприємства.

Коли розглядається платоспроможність підприємства, тоді треба розглядати здатність підприємства розрахуватися за своїми борговими зобов'язаннями своєчасно та в повному обсязі не тільки грошовими коштами, але і наявними в нього ресурсами, наприклад запасами.

Платоспроможність підтверджується даними:

1. Наявністю грошових коштів на рахунках в банках, короткострокових фінансових вкладень.
2. Відсутність простроченої заборгованості та затримки платежів.
3. Несвоєчасне погашення кредитів, а також тривале безперервне користування кредитами.

Причинами низької платоспроможності можуть бути: підвищення собівартості продукції; неплатоспроможність самих покупців і замовників; нестача власних джерел фінансування підприємства; значне відволікання коштів у дебіторську заборгованість та у надлишкові виробничі запаси; нераціональна структура оборотних коштів та низька їх оборотність; інфляційні процеси та податкова політика тощо.

Виходячи з вищевикладеного на рис. 1.2 представлено взаємозв'язок

між платоспроможністю, ліквідністю підприємства і ліквідністю балансу [17].

Рис. 1.2. Взаємозв'язок між ліквідністю та платоспроможністю підприємства

Категорії ліквідності та платоспроможності близькі за змістом, але перша більш містка. Ліквідність характеризується як спосіб підтримання платоспроможності. Якщо підприємство має високий імідж і постійно платоспроможне, то йому легше підтримувати свою ліквідність.

Ліквідність балансу, що базується на рівновазі активів і пасивів, є основою платоспроможності та ліквідності підприємства. Платоспроможність підприємства може змінюватися: через несвоєчасне погашення дебіторської заборгованості підприємству, воно може стати неплатоспроможним, оскільки настав час платити кредиторам, а на розрахунковому рахунку недостатньо грошових ресурсів для погашення цієї заборгованості. Тому потрібно, щоб ліквідних коштів вистачало для погашення всіх необхідних платежів.

Отже, ліквідність підприємства – «це здатність та швидкість перетворення оборотних активів у грошові кошти з метою погашення поточних зобов'язань як у міру надходження термінів їх сплати, так і прострочених боргів» [18]. Платоспроможність – це здатність підприємства наявними в нього ресурсами (не тільки грошовими) своєчасно та в повному обсязі розрахуватися за своїми борговими зобов'язаннями.

Отже поняття фінансової спійкості, ліквідності і платоспроможності пов'язані між собою. Найбільш містким є поняття фінансова стійкість.

ФСП – це стан фінансових ресурсів підприємства, ступінь незалежності підприємства від позикових ресурсів та його прибуткова діяльності, які є основою його платоспроможності, ліквідності, рентабельності та кредитоспроможності. Одним із найважливіших наслідків фінансової стійкості на підприємстві є його конкурентоспроможність. Це дозволяє підприємству мати переваги перед іншими при отриманні кредитів, довіру від постачальників, партнерів та інвесторів.

На ФСПП впливають різні фактори. Існують внутрішні (ендогенні) фактори – ті, які повністю або частково залежать від діяльності підприємства, та зовнішні (екзогенні) фактори – ті, що незалежні від діяльності підприємства.

До зовнішніх факторів належать: особливості стадії розвитку економіки країни; загальний фінансовий стан держави; рівень політичної стабільності в країні; державна економічна політика; державна фінансово-кредитна і податкова політика; загальні економічні умови ведення господарства; стабільність чинного регулюючого законодавства; рівень інфляції в країні; рівень реальних доходів населення; рівень безробіття в країні; стабільність валютного ринку; зміни кон'юнктури ринку та ситуація на міжнародному ринку; спад обсягу національного доходу; посилення монополізму на ринку; істотне зниження попиту; зріст пропозиції товарів-субститутів; розвиток фондового ринку; стихійні лиха; воєні дії [19].

Вплив зовнішніх чинників має стратегічний характер. Вони викликають кризове становище, якщо керівництво помилково або несвоєчасно відреагує на них. Така ситуація може виникати в разі відсутності програм прогнозування ймовірних загроз зовнішнього середовища на підприємстві.

До внутрішніх факторів відносяться: недостатня конкурентоздатність продукції; надто високий рівень витрат; енергоємність виробництва; рівень технічної оснащеності виробництва та застосування новітніх технологій; рівень організації процесів виробництва; постачання та збуту продукції; рівень

кваліфікації управлінського персоналу; неефективний маркетинг; низька ефективність виробничого менеджменту; низький рівень використання основних засобів; недосягнення запланованих обсягів прибутку; неефективна фінансова стратегія; надмірна частка позикового капіталу; великі обсяги дебіторської заборгованості; висока вартість капіталу; високий рівень ризиків; неефективний фінансовий менеджмент [16].

До зовнішніх факторів, які мають найбільший вплив на діяльність підприємств України, відносяться наступні: стабільність політичної ситуації в країні, податкова політика, рівень інфляції, рівень реальних доходів населення, вплив змін на міжнародних ринках.

Серед внутрішніх факторів, які мають найбільший вплив на діяльність підприємств України, виділяють: невідповідність продукції певним стандартам якості, недостатній рівень технічного оснащення виробництва, недостатній рівень професійної кваліфікації робітників та управлінського персоналу, висока вартість залученого капіталу, неефективна та всебічно не проаналізована фінансова стратегія підприємства, неефективний маркетинг.

Сутність поняття «ФСП» може бути представлена наступним чином (рис. 1.3).

Рис. 1.3. Розкриття сутності поняття «фінансова стійкість підприємства» [9]

Отже, фінансова стійкість – це такий фінансовий стан підприємства, при якому частка власного капіталу у складі джерел фінансування підприємства перевищує частку позикового, що гарантує підприємству платоспроможність, кредитоспроможність, інвестиційну привабливість і дозволяє підприємству стабільно функціонувати, приносити прибуток, розвивати та розширювати свою діяльність під впливом різноманітних внутрішніх і зовнішніх факторів. Її забезпечують ліквідність і платоспроможність.

1.2. Методичні підходи до аналізу ліквідності та фінансової стійкості підприємства

Спочатку розглянемо основні напрями аналізу ліквідності та платоспроможності:

- 1) аналіз ліквідності балансу;
- 2) розрахунок відносних показників ліквідності та платоспроможності підприємства.

Підприємство може бути ліквідним у більшому або меншому ступені, оскільки до складу активів входять різні елементи, серед яких є як ті, що легко реалізуються, так і ті, що важко реалізуються для погашення заборгованості. Тому для оцінки ліквідності балансу всі статті активів за ступенем ліквідності умовно можна розділити на чотири групи:

Перша група (A_1) — це абсолютно ліквідні активи, такі як грошові кошти та короткострокові фінансові вкладення.

Друга група (A_2) — активи, що швидко реалізуються. Це готова продукція, відвантажені товари і дебіторська заборгованість.

Третя група (A_3) — це активи, що повільно реалізуються. До них належать виробничі запаси та незавершене виробництво.

Перші три групи активів – це оборотні активи. Оборотні активи взаємопов'язані в процесі кругообігу коштів. На рис. 1.4 представлені етапи перетворення оборотних активів з однієї групи активів у іншу:

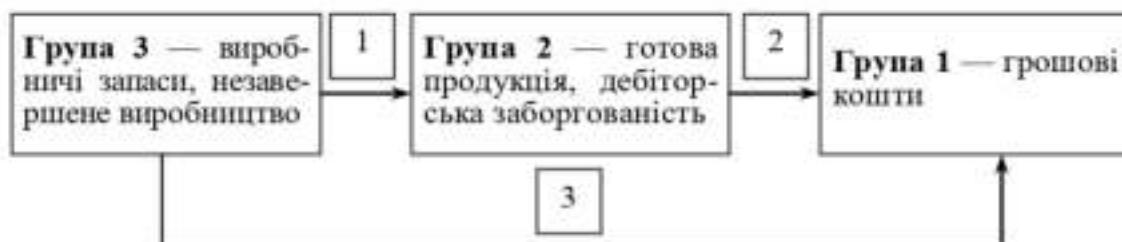

Рис. 1.4. Процес перетворення оборотних активів

1-й етап: в процесі виробництва продукції з сировини, матеріалів здійснюється перетворення запасів в готову продукцію;

2-й етап: при надходження грошових коштів на поточний рахунок за продукцію, боргів від дебіторів здійснюється перетворення готової продукції в грошові кошти;

3-й етап: при реалізація запасів (сировини, матеріалів, напівфабрикатів) стороннім організаціям здійснюється перетворення запасів в грошові кошти.

Четверта група (A_4) — це активи, що важко реалізуються (основні засоби, нематеріальні активи, довгострокові вкладення, незавершене будівництво) [19].

Всі зобов'язання підприємства залежно від строковості їх погашення поділяють на чотири групи:

Перша група (Π_1) — найбільш строкові зобов'язання (кредиторська заборгованість та кредити банку, строк повернення яких настав).

Друга група (Π_2) — середньострокові зобов'язання (короткострокові кредити банку).

Третя група (Π_3) — довгострокові зобов'язання (довгострокові кредити банку та позики).

Четверта група (Π_4) — власний капітал підприємства.

Процес порівняння статей активів з відповідними статтями пасивів поданий на рис. 1.5. [20]

Рис. 1.5. Статті активу і пасиву балансу для оцінки ліквідності балансу

Баланс вважають абсолютно ліквідним, якщо:

$$A_1 \geq П_1; A_2 \geq П_2; A_3 \geq П_3; A_4 \leq П_4 \quad (1.1)$$

Але аналіз ліквідності балансу не відрізняється абсолютною точністю. Тому з метою комплексної оцінки ліквідності балансу доцільно застосувати загальний показник платоспроможності, який розраховується наступним чином [7, с.149]:

$$K_{\text{ш}} = \frac{A1 + 0,5A2 + 0,3A3}{П1 + 0,5П2 + 0,3П3} \quad (1.2)$$

Збільшення значення цього показника свідчить про зміцнення платоспроможності підприємства та зрушення в бік покращення структури активів і пасивів.

Розглянемо другий напрям аналізу ліквідності підприємства – розрахунок системи показників ліквідності (табл. 1.2).

Загальну оцінку платоспроможності підприємства дає коефіцієнт загальної ліквідності (коефіцієнт покриття, поточної ліквідності). Його опти-

Показники ліквідності [6]

Назва показника	Оптимальне значення	Алгоритм розрахунку
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,2—0,35	$\frac{\text{Поточні фін.інвестиції+гроші та їх еквіваленти}}{\text{Поточні зобов'язання}}$
Коефіцієнт термінової ліквідності	0,7—0,8	$\frac{\text{Оборотні активи-Запаси}}{\text{Поточні зобов'язання}}$
Коефіцієнт загальної ліквідності	2,0—2,5	$\frac{\text{Оборотні активи}}{\text{Поточні зобов'язання}}$
Коефіцієнт співвідношення кредиторської та дебіторської заборгованості	—	$\frac{\text{Кредиторська заборгованість}}{\text{Дебіторська заборгованість}}$

мальне значення (2—2,5) свідчить, що оборотні активи повинні вдвічі перевищувати розмір поточних зобов'язань. При значенні показника нижче за оптимальне підприємство вважається платоспроможним, але має ознаки фінансового ризику в оплаті боргів. При значенні коефіцієнта < 1 підприємство визнається неплатоспроможним, оскільки не в змозі оплатити свої зобов'язання.

Коефіцієнт термінової ліквідності (швидкої ліквідності, проміжного покриття, миттєвої оцінки) допомагає оцінити можливість погашення підприємством поточних зобов'язань у разі виникнення критичних обставин.

Коефіцієнт абсолютної ліквідності є свідченням достатності грошових коштів для негайного покриття зобов'язань. При цьому підприємство повинно погасити не менше 20 % короткострокових боргів, що є запорукою його платоспроможності.

Для оцінки ФСП використовують різні групи показників, які поділяють на три групи:

1) абсолютні, що відображають рівень забезпеченості запасів джерелами їх формування;

2) відносні показники - коефіцієнти, що відображають співвідношення окремих статей, розділів активу і пасиву балансу підприємства;

3) поріг рентабельності і запас фінансової стійкості.

Абсолютними показниками фінансової стійкості є показники забезпеченості запасів підприємства певними джерелами фінансування. Ці показники характеризують типи ФСП: абсолютний, нормальний, нестійкий та кризовий. Розкриємо сутність і розрахунок абсолютних показники ФСП.

Вартість запасів відображається в другому розділі активу балансу (рядок 1100).

Джерела фінансування запасів характеризують три основних показники:

1. Наявність власних оборотних коштів (ВОК). Це різниця між власним капіталом (I розділ пасиву балансу) і необоротними активами (I розділ активу балансу):

$$ВОК = I \text{ розділ Пасиву балансу} - I \text{ розділ Активу балансу.} \quad (1.1)$$

Цей показник характеризує чистий оборотний капітал. Його збільшення в порівнянні з попереднім періодом свідчить про подальший розвиток діяльності підприємства [20].

2. Наявність власних і довгострокових позикових джерел формування запасів (ВД), що визначається шляхом збільшення попереднього показника на суму довгострокових пасивів (II розділ пасиву балансу):

$$ВД = ВОК + II \text{ розділ пасиву балансу,} \quad (1.2)$$

3. Загальна величина основних джерел формування запасів (ОД), що визначається шляхом збільшення попереднього показника на суму короткострокових кредитів:

$$ОД = ВД + \text{Короткострокові кредити,} \quad (1.3)$$

Трьом показникам наявності джерел фінансування запасів відповідають три показники забезпеченості запасів джерелами фінансування:

1. Надлишок (+) або нестача (-) власних оборотних коштів (ΔBOK):

$$\Delta BOK = BOK - 3, \quad (1.4)$$

де 3 – запаси.

2. Надлишок (+) або нестача (-) власних і довгострокових джерел формування запасів (ΔBD):

$$\Delta BD = BD - 3, \quad (1.5)$$

3. Надлишок (+) або нестача (-) загальної величини основних джерел формування запасів (ΔOD):

$$\Delta OD = OD - 3, \quad (1.6)$$

Отже, джерелами формування запасів (3) виступають: власні оборотні кошти (BOK), короткострокові кредити і позики (KK), розрахунки з кредиторами за товарними операціями (K3). В залежності від співвідношення між запасами і джерелами їх формування виділяють наступні типи фінансової стійкості:

1. Абсолютна фінансова стійкість, яка характеризується тим, що підприємство фінансує свої запаси тільки за рахунок власних оборотних коштів, не залучаючи ні довгострокових, ні короткострокових позикових засобів. Діяльність такого підприємства характеризується мінімальним ступенем ризику. Такий тип ФСП задається умовою:

$$BOK \geq 3. \quad (1.7)$$

Це позначає, що всі запаси повністю покриваються власними оборотними коштами, і підприємство не залежить від зовнішніх джерел фінансування. Однак такий тип ФСП не можна оцінювати як ідеальний, оскільки він свідчить про те, що підприємство не бажає або не має можливості використовувати позикові кошти для фінансування своєї діяльності.

2. Нормальна фінансова стійкість, якщо воно використовує власні та довгострокові позикові джерела фінансування. Підприємство формує свої запаси за рахунок довгострокових джерел (власних оборотних коштів і

довгострокових пасивів). Оскільки ці джерела фінансування є довгостроковими, діяльність підприємства характеризується мінімальним ступенем ризику. Такий тип фінансової стійкості задається умовою:

$$BOK < 3 \leq BOK + ДП, \quad (1.8)$$

де

ДП – довгострокові позикові джерела (II розділ пасиву балансу).

Такий тип фінансової стійкості є найбільш бажаним, оптимальним для підприємства

3. Нестійкий фінансовий стан, який характеризується тим, що підприємство фінансує свої запаси за рахунок власних оборотних коштів, довгострокових позикових коштів і короткострокових кредитів, тобто за рахунок всіх основних джерел формування запасів. Такий тип ФСП характеризується порушенням платоспроможності, але зберігається можливість її відновлення за рахунок поповнення джерел власних коштів (в першу чергу, за рахунок нерозподіленого прибутку), скорочення дебіторської заборгованості, прискорення оборотності запасів. Такий тип фінансової стійкості задається умовою:

$$BOK + ДП < 3 \leq BOK + ДП + КК, \quad (1.9)$$

де

КК – короткострокові кредити банків.

Фінансова нестійкість вважається нормальною (допустимою), якщо величина короткострокових кредитів і позик, кредиторської заборгованості за товарними операціями, що залучаються для формування запасів, не перевищує сумарної вартості виробничих запасів та готової продукції, яка є найбільш ліквідною частиною запасів.

4. Кризовий фінансовий стан, при якому підприємство знаходиться на грані банкрутства, оскільки в даній ситуації кошти, короткострокові цінні папери і дебіторська заборгованість підприємства не покривають навіть його кредиторської заборгованості. Діяльність підприємства характеризується

наявністю регулярних несплатежів. Такий тип фінансової стійкості задається умовою:

$$Z > BOK + ДП + КК. \quad (1.10)$$

Поряд із абсолютними показниками оцінки ФСП використовують також відносні показники – фінансові коефіцієнти, які поділяють на дві групи:

1. Коефіцієнти капіталізації (характеризують фінансову стійкість, виходячи зі структури пасиву балансу).
2. Коефіцієнти покриття (характеризують фінансову стійкість, виходячи з витрат на обслуговування позикових джерел).

Методику розрахунку відносних показників ФСП надано в табл. 1.3.

Таблиця 1.3

Методика розрахунку відносних показників ФСП [9]

Назва показника	Оптимальне значення	Алгоритм розрахунку за балансом
1	2	3
Коефіцієнти капіталізації		
Коефіцієнт незалежності (автономії)	>0,5	<u>Власний капітал</u> Валюта балансу
Коефіцієнт фінансової залежності	<2,0	<u>Валюта балансу</u> Власний капітал
Коефіцієнт фінансування	<1,0	<u>Позиковий капітал</u> Власний капітал
Коефіцієнт фінансового ризику	0,3-0,5	<u>Позиковий капітал (платний)</u> Власний капітал
Коефіцієнт фінансової стійкості	–	<u>Власний капітал+Довгострокові зобов'язання</u> Валюта балансу
Коефіцієнт забезпеченості оборотних активів	>0,1	<u>Власний оборотний капітал</u> Оборотні активи
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	>0,5	<u>Власний оборотний капітал</u> Власний капітал
Коефіцієнти покриття		
Коефіцієнт короткострокової заборгованості	0,5-0,6	<u>Поточні зобов'язання</u> Позиковий капітал
Коефіцієнт покриття інвестицій	0,75-0,9	<u>Власний капітал+Довгострокові зобов'язання</u> Валюта балансу
Коефіцієнт структури покриття довгострокових вкладень	зростання	<u>Довгострокові зобов'язання</u> Необоротні активи
Коефіцієнт довготермінового залучення коштів	0,75-0,9	<u>Власний капітал+Довгострокові зобов'язання</u> Валюта балансу

Продовження табл. 1.3

1	2	3
Коефіцієнт структури довгострокових джерел фінансування:		
- коефіцієнт довгострокового залучення позикових коштів;	0,4-0,5	$\frac{\text{Довгострокові зобов'язання}}{\text{Власний капітал} + \text{Довгострокові зобов'язання}}$
- коефіцієнт фінансової незалежності капіталізованих джерел	0,6-0,5	$\frac{\text{Власний капітал}}{\text{Власний капітал} + \text{Довгострокові зобов'язання}}$

Складено за джерелами [6;7]

Третя група показників оцінки ФСП – поріг рентабельності і запас фінансової стійкості.

Поріг рентабельності (точка беззбитковості) - це такий обсяг реалізації продукції, що дозволяє підприємству відшкодувати всі витрати (змінні і постійні), не одержуючи прибутку. Чим менша величина порогу рентабельності, тим більш фінансово стійким є підприємство.

Запас фінансової стійкості (ЗФС) характеризує рівень захищеності основної діяльності від зниження доходів та фінансових результатів, який склався на підприємстві на даний момент часу і яким можна скористатися на випадок форс-мажорних обставин. ЗФС показує величину, на яку фактичний або запланований обсяг реалізації перевищує поріг рентабельності.

Визначення порогу рентабельності та ЗФС підприємства надано на рис. 1.6 [9]. Чим більша величина даного коефіцієнта, тим більш фінансово стійким є підприємство.

Рис.1.6. Визначення порогу рентабельності та ЗФС підприємства

1.3. Нормативно-законодавча та інформаційна база аналізу ліквідності і фінансової стійкості підприємства

Для оцінки ліквідності і фінансової стійкості використовуються різні інформаційні джерела.

Так інформаційною базою для проведення аналізу ФСЛП є: законодавчі та нормативні акти; фінансова і статистична звітність підприємства; інформаційні ресурси Інтернет.

Основним інформаційним джерелом ФСЛП є фінансова звітність підприємства, формування якої здійснюється відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність» №996-XIV від 16 липня 1999 року [21] та Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку (НП(С)БО) 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», яке затверджене наказом Міністерства фінансів України від 7 лютого в 2013 р. № 73 [22].

Основним законом для складання фінансової звітності і бухгалтерського обліку є Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р. №996-XIV, який визначає правові принципи регулювання, організації, ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності в Україні. Цей закон визначає основні поняття, такі як активи, зобов'язання, облікова політика, а також визначає мету і завдання бухгалтерського обліку [21]. Всі вимоги до основних форм фінансових звітів надані в НП(С)БО 1. При цьому в додатках до Положення наведено склад і структуру форм фінансової звітності підприємства.

Згідно НП(С)БО 1 фінансова звітність підприємства складається з взаємопов'язаних форм, на основі яких здійснюється аналіз фінансового стану підприємства, а саме з: балансу (звіту про фінансовий стан), звіту про фінансові результати (звіту про сукупний дохід), звіту про рух грошових коштів, звіту про власний капітал і приміток до фінансової звітності.

Фінансова звітність повинна надавати дохідливу, доречну, достовірну інформацію, яка впливає на прийняття рішень користувачами, давати змогу вчасно оцінити минулі, теперішні та майбутні події, підтвердити та скоригувати їхні оцінки, зроблені у минулому [22].

Основним звітним документом підприємства є «Звіт про фінансовий стан» (Баланс), який відображає фінансовий стан підприємства на певну дату, а саме: його активи, зобов'язання і власний капітал. В балансі надається стан засобів в двох напрямках: за складом майна (актив) і за джерелами формування активів (пасив).

«Звіт про прибутки та збитки» - це звіт про доходи підприємства від всіх видів діяльності, його витрати і фінансові результати. Призначення цього звіту - визначення чистого прибутку (збитку) звітного періоду, розкриття операційних витрат (на виробництво, збут, управління і інші операційні витрати) в розрізі економічних елементів та розрахунок показників прибутковості акцій. Показники прибутку на акцію використовуються для оцінки минулих результатів діяльності підприємства з метою формування висновків щодо його потенціалу і ухвалення рішень про інвестиції. Його економічний зміст полягає в розкритті ефективності (прибутковості) використання підприємством ресурсів, наданих власниками його звичайних акцій.

«Звіт про рух грошових коштів» відображає залишки грошових коштів або їх еквівалентів на початок і кінець звітного періоду і потоки грошових коштів, тобто надходження і вибуття в розрізі операційної, інвестиційної і фінансової діяльності підприємства. Він містить інформацію про грошові потоки підприємства за звітний період.

«Звіт про власний капітал» складається з метою розкриття інформації про зміни у складі власного капіталу підприємства.

Складові частини власного капіталу подаються в динаміці. За кожним елементом власного капіталу надаються дані про залишок на початок року, поповнення джерел власних засобів, їх витрачання і залишок на кінець року.

Деякі найбільш важливі статті балансу розшифровуються в примітках до річної фінансової звітності.

Фінансова звітність має містити всю інформацію про фактичні і потенційні наслідки операцій і подій, які могли вплинути на рішення, які приймаються на її основі. Інформація, яка підлягає розкриттю, наводиться безпосередньо у фінансових звітах або в примітках до них.

Нормативно-законодавчою базою ФСЛП є положення нормативно-правових актів України, а також актів різних органів державної влади, які носять рекомендаційний, пояснювальний характер, а саме:

1. Кодекс України з процедур банкрутства» № 2597-VIII від 18.10.18 [23]. Цей Закон встановлює порядок проведення аналізу фінансово-господарського стану підприємства щодо наявності ознак фіктивного банкрутства, доведення до банкрутства, приховування стійкої фінансової неспроможності, незаконних дій у разі банкрутства і організовує проведення такого аналізу при відкритті провадження у справах про банкрутство державних підприємств і підприємств, у статутному капіталі яких частка державної власності перевищує 50 відсотків, умови і порядок відновлення платоспроможності суб'єкта підприємницької діяльності - боржника або визнання його банкрутом і застосування ліквідаційної процедури, повного або часткового задоволення вимог кредиторів [23].

2. Методичні рекомендації щодо виявлення ознак несплатоспроможності підприємства та ознак дій з приховування банкрутства, фіктивного банкрутства чи доведення до банкрутства, затверджені наказом Міністерства економіки України від 19.01.06 № 14 [24]. Рекомендації містять методику розрахунку показників платоспроможності.

3. Методика проведення поглибленого аналізу фінансово-господарського стану несплатоспроможних підприємств і організацій, затверджена Наказом Агентства з питань запобігання банкрутству підприємств і організацій від 27.06.97 №81 [25]. Методика містить порядок розрахунку показників платоспроможності.

4. Методика аналізу фінансово-господарської діяльності підприємств державного сектору економіки, затверджена наказом Міністерства фінансів України від 14.02.2011 № 170 [26].

5. Методика інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств та організацій, затверджена постановою Агентства з питань запобігання банкрутству підприємств та організацій від 23.02.98 №22 [27].

6. Положення про порядок здійснення аналізу фінансового стану підприємств, що підлягають приватизації, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 26.01.2001 № 49/121 [28].

Отже, в результаті дослідження теоретичних аналізу ліквідності і фінансової стійкості підприємства можна зробити наступні висновки:

- фінансова стійкість – це такий фінансовий стан підприємства, при якому частка власного капіталу у складі джерел фінансування підприємства перевищує частку позикового, що гарантує підприємству платоспроможність, кредитоспроможність, інвестиційну привабливість і дозволяє підприємству стабільно функціонувати, приносити прибуток, розвивати та розширювати свою діяльність під впливом різноманітних внутрішніх і зовнішніх факторів;

- ліквідність підприємства – це здатність та швидкість перетворення оборотних активів у грошові кошти з метою погашення поточних зобов'язань як у міру надходження термінів їх сплати, так і прострочених боргів. А платоспроможність – це здатність підприємства наявними в нього ресурсами своєчасно та в повному обсязі розрахуватися за своїми борговими зобов'язаннями;

- аналіз ліквідності підприємства здійснюється за двома напрямками: аналіз ліквідності балансу та розрахунок відносних показників ліквідності та платоспроможності підприємства;

- аналіз ФСП використовують здійснюють шляхом розрахунку: абсолютних показників, що характеризують міру забезпеченості запасів джерелами їх формування; відносних показників, що відображають

співвідношення окремих статей, розділів активу і пасиву балансу підприємства; порогу рентабельності і запасу фінансової стійкості;

- основним джерелом інформації для аналізу ФСЛП виступає фінансова звітність;

- аналіз ліквідності та фінансової стійкості підприємства є складовою загального аналізу фінансового стану підприємства, який базується на положеннях нормативно-правових актів України, а також актів компетентних органів державної влади.

Відповідно до розглянутих методів аналізу ФСЛП в другому розділі роботи буде проведений аналіз ФСЛП АТ «Коблево».

РОЗДІЛ 2

ОЦІНКА ЛІКВІДНОСТІ І ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІДПРИЄМСТВА (НА ПРИКЛАДІ АТ «КОБЛЕВО»)

2.1. Загальна характеристика підприємства

Аналіз ліквідності і фінансової стійкості здійснювався на основі даних господарської діяльності АТ «Коблево».

В 1980 році на базі радгоспу «Росія» почалося будівництво виноробного заводу загальною потужністю 20 тис. тонн переробки винограду у сезон. Виробництво на новому підприємстві почалося 4 жовтня 1982 року, а у 1984 році була запущена друга черга заводу. У 1998 році, після реорганізації радгоспу-заводу «Росія» у ВАТ «Коблево», підприємство стало першим в Україні, де встановили італійську лінію розливу виноградних вин. Невелика лінія потужністю 3 тисячі пляшок на годину від фірми Bertolaso дала старт всеукраїнській відомості ТМ KOBLEVO. В 2004 році була проведена повна реконструкція цеху по переробці винограду, встановлені 4 сучасні лінії італійської фірми Della-Toffola загальною потужністю 160 тонн на годину. Одночасно була розширена лінія розливу, а в 2006 році встановлена ще одна сучасна лінія розливу Bertolaso. Все це дозволило значно збільшити обсяги виробництва, зберігши найвищий рівень якості продукції. В 2010 році на заводі встановлена сучасна лінія розливу компанії Tetra Pak (Швеція), виробнича потужність якої становить 8 тис. упаковок на годину. На підприємстві постійно вдосконалюють виробничий процес, щоб максимально зберегти та донести до споживача всю корисність натурального виноградного вина. Так, у 2012 році була встановлена лінія холодного стерильного розливу вина. Переваги цього технологічно складного методу очевидні - лише за впливу низьких температур та мікрофільтрації можливо зберегти природні

якості вина та його біологічну цінність. АТ «Коблево» входить до структури найбільшого алкогольного холдингу «Баядера Груп». Відповідно до вимог Закону України «Про акціонерні товариства» найменування Відкритого акціонерного товариства «Коблево», заснованого відповідно до рішення Березанської районної ради Миколаївської області від 22 травня 1998 року №17 шляхом перетворення державного комунального підприємства Радгоспу «Росія» у відкрите акціонерне товариство відповідно до Закону України "Про особливості приватизації майна в агропромисловому комплексі" від 10.07.1996р. №290/96-ВР, Порядку перетворення у процесі приватизації державних, орендних підприємств і підприємств зі змішаною формою власності у відкриті акціонерні товариства, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 11.09.1996р. №1099, Положення про порядок приватизації майна радгоспів та інших державних сільськогосподарських підприємств, а також заснованих на їх базі орендних підприємств, затвердженого Наказом Фонду державного майна України від 09.08.1996р. №903 (в редакції Наказу Фонду державного майна України від 08.12.1997р. №1398) змінено на Публічне акціонерне товариство «Коблево» (ПАТ «Коблево») [29].

Відповідно до рішення Загальних зборів акціонерів від 25.04.2019 року, змінено найменування Товариства з Публічного акціонерного товариства «Коблево» на Акціонерне товариство «Коблево» [29].

Основними видами діяльності підприємства є:

1. Виробництво виноградних вин.
2. Вирощування зернових культур, бобових культур і насіння олійних культур.
3. Вирощування винограду.
4. Роздрібна торгівля напоями в спеціалізованих магазинах.

Органом управління АТ «Коблево» є загальні збори учасників, в яких мають право брати участь всі його засновники і учасники суспільства (незалежно від розміру внеску до статутного капіталу суспільства). Очолює

товариство директор, який обирається на Загальних зборах учасників (не більше 2-х раз на рік).

За даними АТ «Коблево» статутний капітал компанії становить 4237352 грн. і поділений на 16949408 простих акцій номінальною вартістю 0,25 грн. В табл. 2.1 надано розміщення акцій підприємства.

Таблиця 2.1

Власники акцій АТ «Коблево»

№ п/п	Власники	Кількість, шт.	Вартість, грн	Частка у Статутному фонді, %
1.	Товариство з обмеженою відповідальністю «Баядера Холдинг»	5472622	1368155,50	32,2880
2.	Товариство з обмеженою відповідальністю «ДІККСОН»	4120833	1030208,25	24,3125
3.	Фізичні особи 587 осіб	7355953	1838988,25	43,3995
РАЗОМ:		16949408	4237352,00	100,00

Підприємство здійснює свою діяльність згідно зі Статутом. Воно має самостійний баланс, поточні рахунки, круглу печать, штампи.

АТ «Коблево» має наступні ліцензії [29]:

1. Ліцензію на виробництво алкогольних напоїв (виноробна продукція).
2. Ліцензію на право оптової торгівлі алкогольними напоями.
3. Ліцензію на придбання, зберігання, використання зниження прекурсорів переліку наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів.
4. Ліцензію на право роздрібної торгівлі алкогольними напоями в Миколаївській області.
5. Ліцензію на право роздрібної торгівлі тютюновими виробами в Миколаївській області.
6. Ліцензію на право роздрібної торгівлі алкогольними напоями в Хмельницькій області.

7. Ліцензію на право роздрібної торгівлі тютюновими виробами в Хмельницькій області.

8. Ліцензію на парво зберігання пального.

На підприємстві виготовляються вина Koblevo Reserve, Koblevo Select, Коблево Бордо, вермути Маренго та інші. Вина «Коблево» - це натуральний продукт високої якості, створений на основі кращих сортів винограду, вирощеного на власних виноградниках. Широкий асортимент пропонованої продукції може задовольнити смак будь-якого любителя винної продукції. Високоякісна продукція торгової марки Коблево завоювала свою популярність не тільки в Україні, а й за її межами.

Основним джерелом отримання доходу підприємства є діяльність, пов'язана з виробництвом та реалізацією виноградних вин та інших алкогольних напоїв. Зважаючи на складну ситуацію в Україні, на воєний стан обсяг реалізації продукції АТ «Коблево» в 2021 році зменшився на 13,91%, а в 2022 році – на 18,68%. Діяльність підприємства в 2020-2022 роках залишається прибутковою, але спостерігається негативна тенденція зменшення обсягів чистого прибутку: в 2021 році обсяг чистого прибутку зменшився на 28,6 %, а в 2022 році – на 27,5%.

Основним чинником зменшення обсягів реалізації стало повномасштабне вторгнення РФ та початок війни на території України, повна заборона на продаж алкоголю протягом березня 2022 року, а поступове відновлення та зняття заборони на реалізацію винної продукції відбувалося протягом квітня-травня 2022 року. Ще одним чинником зменшення реалізації став виїзд частини споживачів (переважно жінок) за межі України, адже саме ця категорія населення є переважною аудиторією винної продукції [30].

Середньооблікова чисельність працюючих в АТ «Коблево» на кінець 2021 року склала 210 осіб, а на кінець 2022 – 187 осіб [30].

2.2. Аналіз структури і динаміки статей балансу

Загальну оцінку фінансового стану АТ «Коблево» здійснимо шляхом складання порівняльного аналітичного балансу на основі його фінансової звітності форми 1 - «Звіту про фінансовий стан підприємства» (Баланс) (табл. 2.2).

В 2021 році валюта балансу підприємства зменшилась на 78427 тис. або на 20,9%, а в 2022 році – збільшилась на 77019 тис.грн. або 26%. В цілому за 2021-2022 роки валюта балансу зменшилась на 0,38%, тобто діяльність підприємства скоротилась.

Зменшення валюти балансу в 2021 року відбулося за рахунок зменшення вартості оборотних активів на 24%, а необоротних активів на 10,3%. Зростання валюти балансу в 2022 році відбулось за рахунок зростання вартості оборотних активів на 39,2%. За 2021-2022 роки вартість необоротних активів зменшилась на 21%, а оборотних активів збільшилась на 5,73%, що свідчить про прискорення оборотності всього майна підприємства, а значить і про підвищення ефективності діяльності підприємства в 2022 році і в цілому за 2021-2022 роки.

За 2021-2022 роки відбулося зменшення питомої ваги необоротних активів з 22,84% до 18,12% і відповідно збільшення питомої ваги оборотних активів в загальній вартості активів, що свідчить про зростання оборотності всього майна підприємства.

Оборотні активи підприємства представлені запасами, дебіторською заборгованістю, грошовими коштами та іншими оборотними активами. Зростання вартості оборотних активів АТ «Коблево» в 2021-2022 роках відбулося, насамперед, завдяки зростанню вартості запасів на 40653 тис. грн. або на 16,69%, також їх частки в загальній вартості майна з 64,91% до 76,03%. Таке підвищення частки виробничих запасів свідчить про зростання виробничого потенціалу АТ «Коблево». Вартість дебіторської заборгованості зменшилась на 25542 тис.грн. або на 56,42%, а її частка в загальній вартості

Таблиця 2.2

Аналітичний баланс АТ «Коблево» за 2021-2022 роки

Статті балансу	на 31.12.2020 р.		на 31.12.2021 р.		на 31.12.2022 р.		Відхилення (+: -) 2022 від 2020 року		
	сума, тис. грн.	питома вага, %	сума, тис. грн.	питома вага, %	сума, тис. грн.	питома вага, %	суми тис. грн.	Темп приросту, %	питомої ваги, %
Всього активів	375150	100,00	296723	100,00	373742	100,00	-1408	-0,38	X
1. Необоротні активи	85700	22,84	76856	25,90	67706	18,12	-17994	-21,00	-4,72
2. Оборотні активи	289450	77,16	219867	74,10	306036	81,88	16586	5,73	4,72
2.1. Запаси	243515	64,91	202590	68,28	284168	76,03	40653	16,69	11,12
2.2. Кошти в розрахунках	45338	12,09	16871	5,69	19796	5,30	-25542	-56,34	-6,79
2.3. Грошові кошти та їх еквіваленти	526	0,14	84	0,03	1215	0,33	+689	130,99	0,19
2.4. Інші оборотні активи	71	0,00	322	0,10	857	0,23	+786	1107,04	0,23
Всього пасивів	375150	100,00	296723	100,00	373742	100,00	-1408	-0,38	-
1. Власний капітал	132986	35,45	105965	35,72	118795	31,79	-14191	-10,67	-3,66
1.1. Зареєстрований капітал	4237	1,13	4237	1,43	4237	1,13	0	-	0,00
1.2. Капітал в дооцінках	82923	22,10	82923	27,95	82923	22,19	0	-	0,09
1.3. Резервний капітал	1114	0,30	1114	0,38	1114	0,30	0	-	0,00
1.4. Нерозподілений прибуток	44712	11,92	17691	5,96	30521	8,17	-14191	-31,74	-3,75
2. Позиковий капітал	242164	64,55	190758	64,28	254947	68,21	+12783	5,28	3,66
2.1. Довгострокові зобов'язання	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	-	0,00
2.2. Короткострокові кредити	70000	18,66	0	0,00	0	0,00	-70000	-100,00	-18,66
2.3. Поточні зобов'язання за розрахунками	172164	45,89	190758	64,28	254947	68,21	+82783	48,08	22,32
- кредиторська заборгованість за товари, роботи	86308	23,01	102083	34,40	129836	34,74	+43528	50,43	11,73
- інші поточні зобов'язання	85856	22,88	88675	29,88	125111	33,48	+39255	45,72	10,60

майна підприємства зменшилась з 12,09% до 5,30%, що свідчить про зменшення обсягів реалізації продукції в 2021-2022 роках на 30%, а також про покращення стану розрахунків з дебіторами.

Обсяг грошових коштів АТ «Коблево» зменшилися за 2021-2022 роки на 689 тис.грн. або на 131%. Крім того, за цей період зросла їх питома вага в загальній вартості активів до 0,33% на кінець 2022 року. Це свідчить про створення умов для підвищення ліквідності і платоспроможності підприємства.

Зменшення вартості капіталу АТ «Коблево» в 2021 році на 78427 тис.грн. пов'язане зі зменшенням вартості позикового капіталу на 51406 тис.грн. або 21,2%, а також зменшенням вартості власного капіталу на 27021 тис.грн. або на 20,3%. При цьому фінансова стійкість підприємства незначно підвищилась, оскільки зросла питома вага власного капіталу в загальній вартості капіталу з 35,45% до 37,72%.

В 2022 році зросла вартість як позикового (на 64189 тис. грн. або 33,6%), так і власного капіталу (на 12830 тис.грн. або на 12,1%). Питома вагу власного капіталу в загальній вартості капіталу знизилась на 31,79%, що свідчить про зниження фінансової стійкості підприємства.

Зменшення величини власного капіталу АТ «Коблево» в 2021-2022 рр. відбулося в результаті зменшення обсягів нерозподіленого прибутку з 44712 тис. грн. до 30521 тис.грн., хоча підприємство і в 2021, і в 2022 роках отримало прибутки. В 2021 році власникам були виплачені дивіденди в сумі 44712 тис.грн.

В 2021-2022 роках незмінною залишається величина зареєстрованого капіталу, капіталу в дооцінках і резервного капіталу. Позитивним для підприємства є наявність резервного капіталу, вартість якого більше 25% статутного капіталу. Тобто. виконуються вимоги Закону України «Про акціонерні товариства» і Господарського кодексу України [31; 32].

В балансі АТ «Коблево» відсутні статті «Вилучений капітал», «Неоплачений капітал», що є позитивним моментом в діяльності підприємства.

Збільшення величини позикового капіталу АТ «Коблево» в 2021-2022 рр. відбулося в результаті зростання поточних зобов'язань на 82783 тис.грн. або на 48,08%: зросла кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги на 43528 тис.гр. або на 50,43%, а інші поточні зобов'язання зросли на 39255 тис.грн. до 45,72%. Зростання кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги пов'язане зі зростанням вартості запасів на 40653 тис.грн.

Аналіз структури капіталу АТ «Коблево» показує, що частка позикового капіталу в загальній вартості капіталу перевищує 50%, а отже структура капіталу є незадовільним. Тому і структура балансу підприємства не є оптимальною.

2.3. Аналіз ліквідності і платоспроможності підприємства

Аналіз ліквідності підприємства здійснимо за двома напрямками:

- аналіз ліквідності балансу;
- розрахунок коефіцієнтів ліквідності.

Як вже було розкрито у першому розділі, аналіз ліквідності балансу полягає у порівнянні активів, які згруповані за ступенем їх ліквідності і розміщені у порядку зниження їх ліквідності, із пасивами (зобов'язаннями), які згруповані за строками їх погашення та розміщені у порядку зростання термінів.

Оцінка ліквідності балансу АТ «Коблево» за 2021-2022 роки наведена в табл. 2.3.

- на кінець 2020 року - ($A1 < П1$, $A2 < П2$, $A3 > П3$, $A4 < П4$).
- на кінець 2021 року - ($A1 < П1$, $A2 < П2$, $A3 > П3$, $A4 < П4$).
- на кінець 2022 року - ($A1 < П1$, $A2 < П2$, $A3 > П3$, $A4 < П4$).

Таблиця 2.3

Оцінка ліквідності балансу АТ «Коблево» в 2021 – 2022 роках

Активи	На кінець року			Пасиви	На кінець року			Надвишок (+), нестача (-) платіжних коштів на кінець року		
	2020	2021	2022		2020	2021	2022	2020	2021	2022
Найбільш ліквідні (А ₁)	526	84	1215	Найбільш термінові зобов'язання (П ₁)	93523	112198	132477	-92997 А ₁ <П ₁	-112114 А ₁ <П ₁	-131262 А ₁ <П ₁
Які швидко реалізуються (А ₂)	44763	16292	19243	Короткострокові кредити банків і позики (П ₂)	148641	78560	122470	-103878 А ₂ <П ₂	-62268 А ₂ <П ₂	-103227 А ₂ <П ₂
Які повільно реалізуються (А ₃)	244161	203491	285578	Довгострокові зобов'язання (П ₃)	0	0	0	+244161 А ₃ >П ₃	+203491 А ₃ >П ₃	+285578 А ₃ >П ₃
Які важко реалізуються (А ₄)	85700	76856	67706	Постійні пасиви (П ₄)	132 986	105 965	118 795	-47286 А ₄ <П ₄	-29109 А ₄ <П ₄	-51089 А ₄ <П ₄
Баланс	375150	296723	373742	Баланс	375150	296723	373742	-	-	-

Аналіз ліквідності балансу за 2021-2022 роки показав, що на кінець 2020, 2021 і 2022 років з 4 нерівностей не виконується дві - це перша і друга нерівності. Це свідчить про те, що баланс не є ліквідним. Також це положення погіршується тим, що найбільш ліквідні активи не можна замінити менш ліквідними. Виконання четвертої нерівності свідчить про наявність у підприємства власного оборотного капіталу, і це оцінюється позитивною

Аналіз ліквідності балансу не відрізняється абсолютною точністю. Тому з метою комплексної оцінки ліквідності слід розрахувати загальний показник платоспроможності, який розраховується наступним чином [7, с.149]:

$$K_{\text{зп}} = \frac{A1 + 0,5A2 + 0,3A3}{П1 + 0,5П2 + 0,3П3} \quad (2.2)$$

Збільшення значення цього показника в динаміці свідчить про підвищення платоспроможності підприємства і поліпшення структури активів і пасивів.

Визначимо показник загальної платоспроможності АТ «Коблево» станом на кінець 2020, 2021 і 2022 років.

$$K_{\text{зп}}^{2020} = \frac{526 + 0,5 \cdot 44763 + 0,3 \cdot 244161}{93523 + 0,5 \cdot 148641 + 0,3 \cdot 0} = 0,573,$$

$$K_{\text{зп}}^{2021} = \frac{84 + 0,5 \cdot 16292 + 0,3 \cdot 203491}{112198 + 0,5 \cdot 78560 + 0,3 \cdot 0} = 0,4573,$$

$$K_{\text{зп}}^{2022} = \frac{1215 + 0,5 \cdot 19243 + 0,3 \cdot 285578}{132477 + 0,5 \cdot 122470 + 0,3 \cdot 0} = 0,4982,$$

Отже, показник загальної платоспроможності знизився в 2021 р. на 20,2%, а в 2022 році підвищився на 8,9%, а в цілому за 2021-2022 роки він знизився на 13%. Це свідчить про зниження платоспроможності підприємства і погіршення структури його активів і пасивів.

Аналіз ліквідності, який був проведений, є наближеним. Детальнішим є аналіз за допомогою розрахунку відносних показників – коефіцієнтів

ліквідності, які дають можливість оцінити рівень платоспроможності підприємства на певний момент час.

В табл. 2.4 проведено розрахунок показників ліквідності АТ «Коблево» за 2021-2022 роки.

Таблиця 2.4

Аналіз коефіцієнтів ліквідності АТ «Коблево» за 2021-2022 роки

Показники	Норматив	На кінець року			Відхилення, %	
		2020	2021	2022	2021 від 2020	2022 від 2021
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,2-0,35	0,0022	0,0004	0,0048	-79,7	+982,3
Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,7-0,8	0,1897	0,0906	0,0858	-52,3	-5,3
Коефіцієнт загальної ліквідності	2-2,5	1,195	1,153	1,200	-3,6	+4,1
Коефіцієнт співвідношення кредиторської і дебіторської заборгованості	–	5,344	11,540	13,128	+115,9	+13,8
Коефіцієнт співвідношення активів	>1	3,377	2,861	4,520	-15,3	+58,0

Аналіз коефіцієнтів ліквідності, наданий в табл. 2.4, показує, що підприємство є неплатоспроможним. Так, станом на кінець 2020, 2021 та 2022 років, воно може негайно за рахунок наявних грошових коштів погасити відповідно 0,22%, 0,04% та 0,48% поточних зобов'язань при нормативі 25-35%.

При нормативі 70 – 80 % підприємство за рахунок наявних грошових коштів та очікуваних надходжень від дебіторів може розрахуватися з боргами короткострокового характеру на кінець 2020 р. на 18,97%, на кінець 2021 р. – на 9,06%, а на кінець 2022 р. – на 8,58%.

Значення ж коефіцієнтів загальної ліквідності більше 1, але менше 2. Це є свідченням того, що АТ «Коблево» має можливість розрахуватися з боргами, але власних коштів в обороті недостатньо для продовження господарської діяльності.

Коефіцієнт співвідношення кредиторської і дебіторської заборгованості показує, що на кінець 2020 року підприємство на 1 грн. дебіторської заборгованості залучало 5,34 грн. кредиторської заборгованості, на кінець 2021 – 11,54 грн., на кінець 2022 – 13,13 грн. Тобто при недостатності власного капіталу підприємство використовувало кредиторську заборгованість, причому спостерігається негативна тенденція зростання цього показника за 2021-2022 роки.

Зростання в 2021-2022 роках коефіцієнта співвідношення активів свідчить, що оборотні активи зросли швидше ніж необоротні, що свідчить про підвищення ліквідності, оборотності всього майна підприємства.

Виходячи з цього, можна зробити висновки, що в 2021-2022 роках підприємство АТ «Коблево» є неплатоспроможним і неліквідним.

2.4. Оцінка фінансової стійкості підприємства

В підрозділі 1.2 кваліфікаційної роботи були розкриті основні групи фінансових показників, за якими оцінюють фінансову стійкість підприємства – абсолютні і відносні.

Тому далі проаналізуємо абсолютні показники фінансової стійкості і на основі їх величини визначимо тип фінансової стійкості підприємства.

Визначення типу фінансової стійкості АТ «Завод «Коблево» в 2021-2022 рр. за абсолютними показниками надано в табл. 2.5.

В результаті визначення типу фінансової стійкості АТ «Коблево» можна зробити висновки, що підприємство протягом 2021-2022 років має кризовий фінансовий стан та немає стабільних джерел фінансування запасів. Тобто під-

Таблиця 2.5

**Визначення типу фінансової стійкості АТ «Коблево»
в 2021-2022 рр. за абсолютними показниками**

Показники	На кінець року			Відхилення 2020 року від:	
	2020	2021	2022	2021	2022
1	2	3	4	5	6
1. Власний капітал (р. 1495 ф.1)	132 986	105 965	118 795	-27 021	12 830
2. Необоротні активи (р. 1495 ф.1)	85 700	76 856	67 706	-8 844	-9 150
3. Власні оборотні кошти підприємства (р.1-р2)	47 286	29 109	51 089	-18 177	21 980
4. Довгострокові кредити банків	0	0	0	0	0
5. Короткострокові кредити банків	70000	0	0	-70 000	0
6. Основні джерела формування запасів і витрат	117286	29109	51089	-88 177	21 980
7. Запаси	243515	202590	284168	-40 925	81 578
8. Надлишок/Нестача власних оборотних коштів (ДВОК) (р.3-р.6)	-196229	-173481	-233079	22 748	-59 598
9. Надлишок/Нестача власних і довгострокових джерел (ДВД) (ряд.3+ряд.4-ряд.7)	-196229	-173481	-233079	22 748	-59 598
10. Надлишок/Нестача основних джерел формування запасів (ряд.6-ряд.7)	-126229	-173481	-233079	-47 252	-59 598
11. Тип фінансової стійкості	Кризовий фінансовий стан	Кризовий фінансовий стан	Кризовий фінансовий стан	X	X
12. Надлишок/Нестача основних джерел формування на 1 грн. запасів	-0,52	-0,86	-0,82	-0,34	0,04

присмству загрожує банкрутство, поновлення запасів здійснюється за рахунок кредиторської заборгованості. Протягом досліджуваного періоду вартість запасів перевищувала основні джерела їх формування. Причому спостерігається негативна тенденція зростання нестачі основних джерел фінансування: на кінець 2020 року нестача становила 126229 тис.грн., на кінець 2021 року – 173481 тис.грн., а на кінець 2022 року – 233079 тис.грн.

Нестача основних джерел фінансування на 1 грн. запасів за 2021 рік збільшилась на 0,34 грн., а за 2022 – навпаки зменшилась на 0,04 грн., тобто в цілому за 2021-2022 рр. нестача зменшилась на 30 копійок на 1 грн. запасів, що свідчить про зниження фінансової стійкості АТ «Коблево» за критерієм достатності основних джерел для формування запасів.

Другою групою показників оцінки фінансової стійкості є відносні показники, методика розрахунку яких наданий в табл. 1.3.

Тому далі здійснимо розрахунок цих показників для АТ «Коблево» в 2021-2022 роках (табл. 2.6).

Результати виконаних розрахунків відносних показників фінансової стійкості свідчать про низький рівень фінансової стійкості АТ «Коблево» за показниками структури капіталу. Так, значення коефіцієнта фінансової автономії вказує на те, що на кінець 2020 року частка власного капіталу у валюті балансу становить 35,4 %, на кінець 2021 – 35,7%, а на кінець 2022 – 31,8% при оптимальному значенні більше 50%, тобто за 2021-2022 роки фінансова стійкість АТ «Коблево» знизилась. Низький рівень фінансової стійкості підприємства підтверджується також і іншими показниками структури капіталу. Так, коефіцієнт фінансової залежності є оберненим до коефіцієнта автономії значно вище оптимального рівня. При оптимальному значення менше двох на кінець 2022 року він складає 3,146.

Коефіцієнт фінансування як співвідношення позикового і власного капіталу показує, що на кінець 2022 року на 1 грн. власного капіталу приходить 2,15 грн. позикового капіталу. Коефіцієнт фінансової стійкості є оберненим до коефіцієнта фінансування, і його значення також підтверджують зниження фінансової стійкості АТ «Коблево» в 2021-2022 рр.

Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними коштами при нормативі більше 0,1, на кінець 2020 року мав значення 0,163. За 2021 рік цей показник знизився до 0,132, що свідчить про зниження фінансової стійкості АТ «Коблево» в 2021 році. За 2020 рік він збільшився до 0,167. Тобто в 2021-2022 роках цей показник відповідає оптимальному значенню. Що стосується

Таблиця 2.6

Відносні показники фінансової стійкості АТ «Коблево» в 2021-2022 рр.

Назва показника	Оптимальне значення	На кінець року			Відхилення, тис.грн.	
		2020	2021	2022	2021 від 2020	2022 від 2021
Коефіцієнти капіталізації						
Коефіцієнт незалежності (автономії)	>0,5	0,354	0,357	0,318	0,003	-0,039
Коефіцієнт фінансової залежності	<2,0	2,821	2,800	3,146	-0,021	0,346
Коефіцієнт фінансування	<1,0	1,821	1,800	2,146	-0,021	0,346
Коефіцієнт фінансового ризику	0,3-0,5	0,526	0,000	0,000	-0,526	0,000
Коефіцієнт фінансової стійкості	>1.0	0,549	0,555	0,466	0,006	-0,090
Коефіцієнт забезпеченості власним оборотним капіталом	>0,1	0,163	0,132	0,167	-0,031	0,035
Коефіцієнт забезпеченості запасів власним оборотним капіталом	0,6-0,8	0,194	0,144	0,180	-0,050	0,036
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	>0,5	0,356	0,275	0,430	-0,081	0,155
Коефіцієнти покриття						
Коефіцієнт короткострокової заборгованості	0,5-0,6	0,711	1,000	1,000	0,289	0,000
Коефіцієнт покриття інвестицій	0,75-0,9	0,354	0,357	0,318	0,003	-0,039
Коефіцієнт структури покриття довгострокових вкладень	зростання	0,0000	0,0000	0,0000	0,000	0,000
Коефіцієнт покриття запасів	–	0,4816	0,1437	0,1798	-0,338	0,036
Коефіцієнт довготермінового залучення коштів	0,75-0,9	0,354	0,357	0,318	0,003	-0,039
Коефіцієнт структури довгострокових джерел фінансування:						
- коефіцієнт довгострокового залучення позикових коштів	0,4-0,5	0,0000	0,0000	0,0000	0,000	0,000
- коефіцієнт фінансової незалежності капіталізованих джерел	0,6-0,5	1,0000	1,0000	1,0000	0,000	0,000

коефіцієнта забезпеченості запасів власним оборотним капіталом, то при оптимальному рівні 0,6-0,8 в 2021-2022 роках має значення майже в 3 рази нижче і свідчить про низьку фінансову стійкість АТ «Коблево».

Коефіцієнт маневреності власного капіталу показує, що на кінець 2020 року 35,6% власних коштів було вкладено в оборотні активи, на кінець 2021 р. – 27,5%, а на кінець 2022 – 43%. Тобто за 2021-2022 рр. коефіцієнт маневреності власного капіталу підвищився, але не досяг нормативного рівня і свідчить про підвищення фінансової стійкості АТ «Коблево» на кінець 2022 року відносно кінця 2020 року.

Коефіцієнт короткострокової заборгованості протягом досліджуваного періоду значно перевищує оптимальне значення (0,5-0,6). В структурі позикового капіталу на кінець 2021, 2022 року 100% становлять короткострокові зобов'язання. І це свідчить про низьку фінансову стійкість.

Значення коефіцієнтів покриття інвестицій АТ «Коблево» в 2021-2022 рр. дорівнюють значенням коефіцієнтів автономії, оскільки підприємство немає довгострокових зобов'язань. Коефіцієнт покриття інвестицій має значення значно менші за оптимальні.

Отже, розраховані відносні показники фінансової стійкості АТ «Коблево» свідчать про те, що підприємство є фінансово нестійким і його фінансова стійкість за 2021-2022 роки незначно знизилась відносно кінця 2020 року.

Третім напрямом оцінки фінансової стійкості є розрахунок порогу рентабельності і запасу фінансової стійкості підприємства.

Розрахунок порогу рентабельності та запасу фінансової стійкості АТ «Коблево» наданий в табл. 2.7.

В 2021 році в порівнянні з 2020 при зменшенні операційного доходу на 62760 тис.грн (13,28%) операційні витрати зменшилися на 49952 тис.грн (11,49%). В результаті цього прибуток від операційної діяльності зменшився на 12808 тис.грн. (33,92%). Серед операційних витрат змінні витрати зменшилися на 49582 тис.грн. (13,85%), а постійні на 370 тис.грн. (0,48%).

Таблиця 2.7

Розрахунок порогу рентабельності та запасу фінансової стійкості
АТ «Коблево» в 2021-2022 роках

№ п/п	Показник	На кінець року			Відхилення 2021 від 2020		Відхилення 2022 від 2021	
		2020	2021	2022	абсолютне	відносне	абсолютне	відносне
1.	Операційний дохід	472525	409765	331082	-62760	-13,28	-78683	-19,20
2.	Операційні витрати	434770	384818	314188	-49952	-11,49	-70630	-18,35
	у тому числі:							
	змінні витрати	357997	308415	265768	-49582	-13,85	-42647	-13,83
	постійні витрати	76773	76403	48420	-370	-0,48	-27983	-36,63
3.	Фінансовий результат від операційної діяльності	37755	24947	16894	-12808	-33,92	-8053	-32,28
4.	Маржинальний дохід	114528	101350	65314	-13178	-11,51	-36036	-35,56
5.	Частка маржинального доходу в операційному доході	0,242	0,247	0,197	0,005	2,05	-0,050	-20,24
6.	Поріг рентабельності	316754	308903	245445	-7851	-2,48	-63458	-20,54
7.	Частка порогу рентабельності в операційному доході, %	67,03	75,39	74,13	8,35	12,46	-1,25	-1,66
8.	Запас (зона) фінансової стійкості, тис. грн (р.1–р.6)	155771	100862	85637	-54909	-35,25	-15225	-15,10
9.	Запас фінансової стійкості, %	33,0	24,6	25,9	-8,4	-25,33	1,3	5,08

В 2022 році в порівнянні з 2021 роком при зменшенні операційного доходу на 78683 тис.грн (19,20%) операційні витрати зменшилися на 70630 тис.грн. (18,35%). В результаті цього прибуток від операційної діяльності зменшився на 8053 тис.грн. (32,28%). При цьому змінні витрати зменшилися на 42647 тис.грн. (13,83%), а постійні на 27983 тис.грн. (36,63%).

З погляду динаміки фінансової стійкості АТ «Коблево» позитивним є зменшення порогу рентабельності (на 7851 тис.грн. в 2021 році і на 63458 тис.грн. (20,54%) в 2022 році, але його частка в операційному доході зростає в 2021 році з 67,03% до 75,39%, а в 2022 році зменшилася до 74,12%. Отже, якщо в 2020 році для покриття операційних витрат використовувалася сума операційного доходу, що становила 67,03% фактичного доходу, то вже в 2021 році – відповідно 75,39%, а в 2022 – 74,13%.

Запас фінансової стійкості знизився з 33% в 2020 році до 24,6% в 2021 р., а потім підвищився лише до 25,9%. Рівень цього показника залишається невисоким і свідчить про нестабільну роботу АТ «Коблево» за критерієм забезпечення прибуткової операційної діяльності. Запас фінансової стійкості відображає захищеність операційної діяльності підприємства і показує, на скільки можна зменшити операційний дохід, щоб діяльність підприємства була безризиковою (беззбитковою). Крім того цей показник показує і захищеність кредиторів і постачальників від несплати коштів підприємством.

Отже, зменшення запасу фінансової стійкості АТ «Коблево» в 2021-2022 роках свідчить про зниження фінансової стійкості даного підприємства.

Проведений аналіз ліквідності і фінансової стійкості АТ «Коблево» в 2021-2022 роках дозволяє зробити наступні висновки:

1. Валюта балансу зменшилась на 0,38%, тобто підприємство фактично не розширило свою діяльність. Причому в 2021 р. валюта балансу зменшилась на 20,9%, а в 2022 – збільшилась на 26%.

2. Вартість необоротних активів зменшилась на 21%, а оборотних активів збільшилась на 5,73%, що свідчить про прискорення оборотності

всього майна підприємства, а значить і про підвищення ефективності діяльності підприємства в 2022 році і в цілому за 2021-2022 роки.

3. Зменшення величини власного капіталу АТ «Коблево» відбулося в результаті зменшення обсягів нерозподіленого прибутку з 44712 тис. грн. до 30521 тис.грн., хоча підприємство і в 2021, і в 2022 роках отримало прибутки. В 2021 році власникам були виплачені дивіденди в сумі 44712 тис.грн.

4. Збільшення величини позикового капіталу АТ «Коблево» в 2021-2022 рр. відбулося в результаті зростання поточних зобов'язань на 48,08%: кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги на 50,43%, а інших поточних зобов'язань на 45,72%. Зростання кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги пов'язане зі зростанням вартості запасів.

5. Аналіз ліквідності балансу показав, що на кінець 2020, 2021 і 2022 років з 4-х нерівностей не виконується дві - це перша і друга нерівності. Це свідчить про те, що баланс не є ліквідним. Показник загальної платоспроможності за 2021-2022 роки зменшився на 13%. Це свідчить про зниження платоспроможності підприємства і погіршення структури його активів і пасивів.

6. Аналіз коефіцієнтів ліквідності показав, що підприємство є несплатоспроможним. Коефіцієнти абсолютної, швидкої ліквідності значно нижче оптимального значення. Значення ж коефіцієнтів загальної ліквідності більше 1, але менше 2. Це є свідченням того, що АТ «Коблево» має можливість розрахуватися з боргами, але власних коштів в обороті у нього недостатньо для продовження господарської діяльності.

7. Оцінка фінансової стійкості за абсолютними показниками показала, що АТ «Коблево» має кризовий фінансовий стан та незабезпечене стабільними джерелами фінансування поточної фінансово-господарської діяльності, підприємству загрожує банкрутство.

Розраховані відносні показники фінансової стійкості АТ «Коблево» свідчать про те, що підприємство є фінансово нестійким і його фінансова стійкість за 2021-2022 роки незначно знизилась відносно кінця 2020 року.

8. Розрахунок запасу фінансової стійкості показав, що зона фінансової стійкості АТ «Коблево» знизилася з 33% в 2020 році до 24,6% в 2021 р., а потім підвищилася лише до 25,9%. Рівень цього показника залишається невисоким і свідчить про нестабільну роботу АТ «Коблево» за критерієм забезпечення прибуткової операційної діяльності. Зменшення запасу фінансової стійкості АТ «Коблево» свідчить про зниження його фінансової стійкості.

РОЗДІЛ 3

РОЗРОБКА СИСТЕМИ ЗАХОДІВ ЩОДО ПІДВИЩЕННЯ ЛІКВІДНОСТІ І ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ АТ «КОБЛЕВО»

3.1. Напрями підвищення рівня ліквідності і фінансової стійкості підприємства

Основні причини низької ліквідності, неплатоспроможності, фінансової стійкості підприємства полягають в неефективному фінансовому управлінні підприємством, управлінні його маркетинговою діяльністю, а також пов'язані з зовнішніми факторами.

Особливо в сучасній ситуації на зниження ліквідності, платоспроможності і фінансової стійкості впливають воєнна агресія росії, воєнні дії на території України.

Основними напрями забезпечення платоспроможності підприємства в сучасних умовах є:

1) переважне використання авансових форм розрахунків при укладанні договорів із покупцями продукції, що дозволить зменшити розмір дебіторської заборгованості;

2) аналіз дебіторської заборгованості за видами і в динаміці;

3) застосування різних форм інкасації дебіторської заборгованості.

З метою своєчасного виявлення неплатоспроможності підприємства у нестабільний кризовий період слід використовувати не тільки фінансові коефіцієнти, але й відомі математичні моделі прогнозування ймовірності банкрутства підприємства. Використання таких моделей для оцінки фінансового стану підприємства дозволить менеджерам звернути увагу на недоліки в управлінні ресурсами, капіталом і вчасно виправити виявлені ознаки можливої втрати платоспроможності, зниження фінансової стійкості

підприємства (банкрутства).

На рис. 3.1 надані етапи управління платоспроможністю підприємства.

Рис. 3.1. Етапи управління платоспроможністю підприємства

Основою забезпечення платоспроможності підприємства є розробка стратегій розвитку підприємства. Саме прибуткова операційна діяльність дозволить своєчасно погашати кредиторську заборгованість.

Напрями забезпечення платоспроможності підприємства в короткостроковому і довгостроковому періоді надані на рис. 3.2.

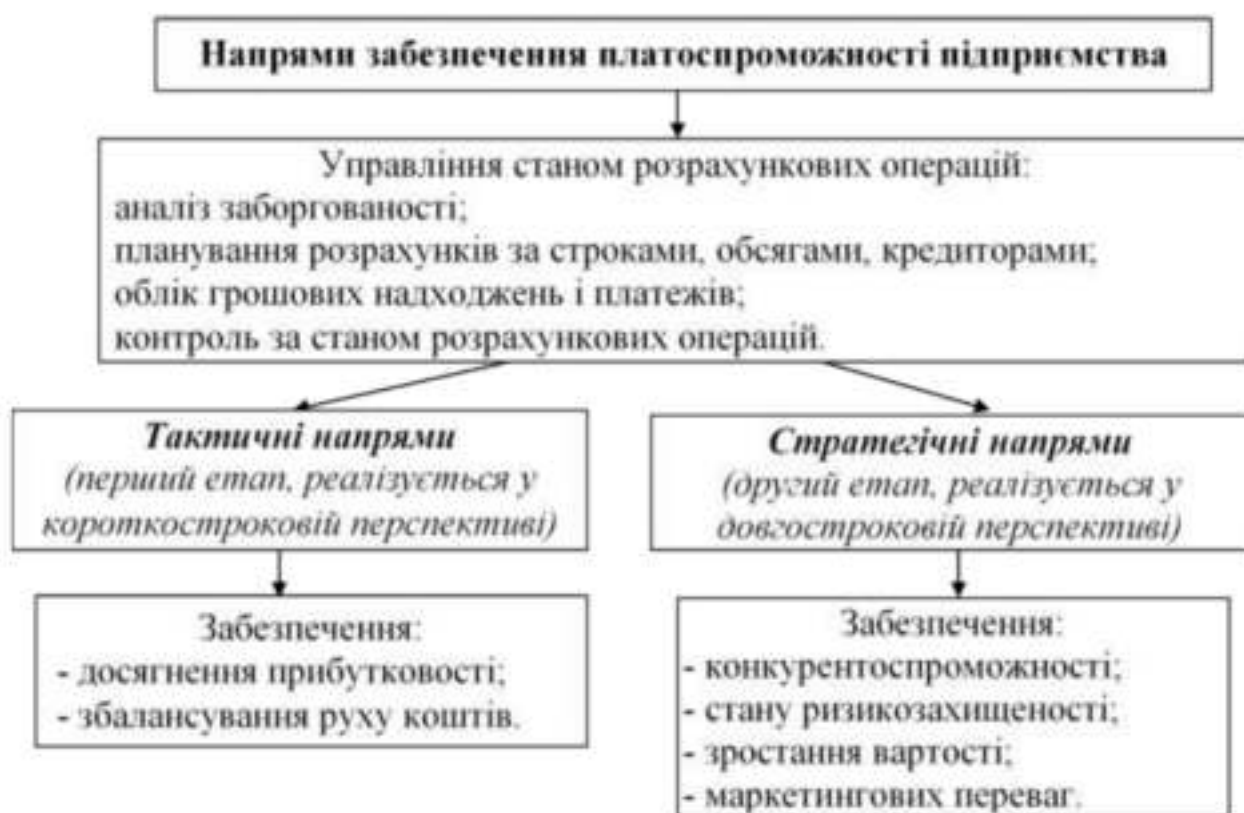

Рис. 3.2. Напрями забезпечення платоспроможності підприємства

Основні завдання щодо реалізації тактичних напрямів забезпечення ефективного управління платоспроможністю підприємства передбачають відновлення прибутковості операційної діяльності і збалансування руху коштів. Підставою для виконання прийнятих заходів є виробнича і збутова програма розвитку, календарний план сплати заборгованості, план руху грошових коштів. Для відновлення прибутковості підприємства необхідно впроваджувати заходи зі збереження досягнутих обсягів виробництва і реалізації продукції, прискорення оборотності активів і скорочення заборгованості. Аналіз ефективності заходів необхідно здійснювати з

використанням основних показників рентабельності (рентабельність продаж, активів, капіталу), оборотності (оборотність активів, тривалість обороту дебіторської заборгованості і товарно-матеріальних цінностей) і заборгованості (тривалість обороту кредиторської заборгованості), які у повній мірі оцінюють поточний стан підприємства і характеризують його спроможність реалізовувати тактичні напрями забезпечення платоспроможності.

Необхідно впроваджувати заходи щодо збалансування руху коштів за видами діяльності, які спрямовано на скорочення операційних витрат, збільшення обсягів реалізації продукції, зростання надходження коштів у процесі здійснення інвестиційної діяльності.

Напрямами забезпечення платоспроможності підприємства в довгостроковій перспективі є:

1) досягнення конкурентних позицій підприємства на основі врахування результатів оцінки ринкових коливань, змін у діяльності постачальників предметів і засобів праці, пошуку нових каналів збуту продукції, дослідження рівня розвитку конкурентів із використанням SWOT- аналізу;

2) оптимізація структури власного і позикового капіталу для підтримки постійної фінансової стійкості та інвестування власних і позикових коштів у виробничий процес для розширення діяльності, реконструкцію і модернізацію виробництва, впровадження нових технологій;

3) забезпечення зростання обсягів виробництва і реалізації продукції.

Так АТ «Коблево» є неплатоспроможним і фінансово нестійким в 2021-2022 роках, тому на підприємстві необхідно здійснювати заходи щодо підвищення його платоспроможного стану, фінансової стійкості.

Для підвищення рівня фінансової стійкості необхідно, перш за все, збільшити власний капітал та зменшити позиковий капітал. Збільшення власного капіталу можна забезпечити шляхом:

– збільшення розміру зареєстрованого капіталу;

- дооцінки основних фондів (необоротних активів), що призведе до покращення структури балансу і зможе допомогти залучити кошти інвесторів;
- підвищення рентабельності діяльності підприємства, що призведе до зростання чистого прибутку, а отже і до збільшення величини статті в балансі «нерозподілений прибуток, а значить і до збільшення власного капіталу підприємства. Це підвищить фінансову стійкість підприємства так, і на фінансовий стан в цілому.

Збільшити обсяг прибутку підприємства можна шляхом підвищення цін на продукцію. Але це може призвести до зменшення попиту на продукцію підприємства.

Резервами зростання прибутку є збільшення обсягів реалізації продукції, зменшення собівартості продукції, витрат на збут, адміністративних витрат.

На ліквідність та платоспроможність підприємства негативно впливає зниження рентабельності підприємства, зростання кредиторської заборгованості. Отже, для підвищення ліквідності АТ «Коблево» необхідно звернути увагу на прибутковість, переглянути кредитну політику підприємства (зменшити дебіторську заборгованість).

До того ж, на підприємстві, яке функціонує протягом певного часу та, відповідно, має певний виробничий потенціал, має здійснюватися щорічне та середньострокове фінансове планування, яке має врахувати зміни, передбачені в економічній та фінансовій діяльності підприємства. Ці зміни обумовлюються як мінливістю загальноекономічного середовища, яке відбивається на таких показниках, як рівні інфляції, відсоткових ставок за кредитами і депозитами, пошиту і пропозиції на товари чи послуги, що виробляються даним підприємством тощо, так і внутрішніми змінами, що відбуваються на підприємстві в сфері виробничих та фінансових можливостей.

В системі фінансового планування необхідно зупинитися на плануванні додаткових обсягів та структури капіталу. Необхідно застосовувати кошти, які залишаються мертвим вантажем на депозитних рахунках у виробництво, на придбання і модернізацію основних засобів, що в подальшому дозволить

знизити витрати виробництва та собівартості послуг. Також можна використати їх у вищевказаній системі створення спеціальних фондів по відшкодуванню можливих фінансових збитків.

Також необхідно здійснювати аналіз фінансового стану підприємства з метою діагностики і попередження зниження платоспроможності, фінансової стійкості підприємства.

Основним напрямком підтримки на достатньому рівні ліквідності і платоспроможності, фінансової стійкості підприємства, на наш погляд, має бути розробка та впровадження системи фінансового прогнозування та планування на АТ «Коблево». Ця система має включати фінансове прогнозування, поточне фінансове планування, бюджетування та оперативне фінансове планування. Фактично вона охоплює управління грошовими коштами, дебіторською, кредиторською заборгованістю, виробничими запасами та майбутнім розвитком підприємства.

3.2. Створення на підприємстві служби фінансового менеджменту

Основним організаційним заходом підвищення фінансової стійкості і ліквідності підприємства є організація служби фінансового менеджменту, основною задачею якої б була підвищення ліквідності і фінансової стійкості стану підприємства та їх підтримка на задовільному рівні.

В структурі служби фінансового менеджменту на АТ «Коблево» необхідно встановити чітке розмежування між органами інформації, управління та контролю. До органів інформації належить відділ, який відповідає за збір, достовірність і повноту фінансової інформації – бухгалтерія.

Апарат служби фінансового менеджменту може бути самостійним структурним підрозділом і працювати за наступними напрямками або всі його

функції можуть бути покладені на головного бухгалтера та директора (рис.3.3):

- участь та організація фінансових досліджень (аналіз фінансових та кредитних ринків, стратегічне планування та ін.);
- фінансове забезпечення, яке містить у собі управління грошовими ресурсами, залученням банківських кредитів, організація лізингового та орендного фінансування та ін.

Одним з основних напрямків діяльності служби фінансового менеджменту повинно бути завдання забезпечення достатнього рівня ліквідності, фінансової стійкості підприємства. Цей напрямок містить у собі розробку відповідних заходів з управління ризиком зниження ліквідності, фінансової стійкості підприємства а також внутрішнє страхування виникнення подібного стану. Профілактика зниження фінансової стійкості повинна проводитися в наступних напрямках: уникнення, мінімізація, лімітування. Розглянемо ці заходи детальніше.

1. Уникнення ризику зниження фінансової стійкості:

- відмова від здійснення фінансових операцій, рівень ризику за якими надзвичайно високий;
- зниження питомої ваги позикових фінансових ресурсів у господарському обороті;
- підвищення рівня ліквідності активів шляхом збільшення питомої ваги оборотних активів.

2. Мінімізація ризику зниження фінансової стійкості:

- отримання від контрагентів певних гарантій при наданні їм комерційного кредиту. Цей захід допоможе знизити ризик виникнення дебіторської заборгованості за надані їм послуги;
- «продаж» товарів при наданні комерційного кредиту на умовах фінансового лізингу;

Рис.3.3. Основні напрями діяльності служби фінансового менеджменту

– скорочення переліку форс-мажорних обставин в угодах із покупцями, що дозволить зменшити ризик виникнення безнадійної дебіторської заборгованості.

3. Лімітування ризику зниження фінансової стійкості:

– встановлення мінімального розміру (%) високоліквідних активів у складі майна підприємства;

– встановлення граничного розміру (%) позикових коштів у господарському обороті.

Також відділу фінансового менеджменту АТ «Коблево» необхідно взяти на себе функцію внутрішнього страхування ризику зниження фінансової стійкості. До заходів із внутрішнього страхування зниження фінансової стійкості можна віднести:

1. Забезпечення компенсації можливих фінансових збитків підприємства за рахунок системи штрафних санкцій. Суть цієї системи полягає у запровадженні ряду фінансових штрафів за неякісне виконання покладених обов'язків на працівників підприємства, за подання невірної чи неповної інформації відділу фінансового управління та ін.

2. Забезпечення компенсації можливих фінансових збитків за рахунок формування системи отримання додаткового доходу за ризиковими операціями. Встановлення за такими операціями цін на власну продукцію вищих за звичайні, які визначає підприємство при укладанні договорів з меншим рівнем ризику.

3. Резервування частини фінансових ресурсів для відшкодування можливих фінансових збитків:

– формування внутрішнього страхового фонду підприємства;

– формування цільових резервних фондів ;

– використання залишків прибутку як резерву для ліквідації негативних наслідків окремих фінансових ризиків, які в свою чергу володіють негативним впливом на рівень фінансової стійкості підприємства

Всі вище перелічені заходи страхування та профілактики зниження фінансової стійкості підприємства має виконувати окремий відділ, який може так і називатися «Відділ запобігання зниження фінансової стійкості».

Відносно інших підрозділів служби фінансового управління, то розподіл може бути наступним:

1. Підрозділ фінансових досліджень з питань:
 - участі у статутній діяльності інших підприємств;
 - придбання інших малорентабельних підприємств своєї галузі з метою переорганізації та впровадження у власне виробництво;
 - аналізу фінансових та кредитних ринків;
 - прогнозування та стратегічного планування;
 - розробки фінансової політики підприємства.
2. Підрозділ фінансового забезпечення має займатися:
 - банківськими кредитами;
 - відсотками за кредити;
 - лізинговим фінансуванням;
 - управлінням грошовими ресурсами підприємства.

Також можна запропонувати даному підприємству вдатися до заходів зовнішнього страхування. Сутність зовнішнього страхування ризику зниження рівня фінансової стійкості підприємства полягає у відмові від частини доходів, аби уникнути цього ризику (зменшити рівень ризику до нуля). Зовнішнє страхування ризику здійснюють переважно спеціалізовані страхові компанії, для яких воно є основним видом діяльності. Проте, на нашу думку, АТ «Коблево» має всі достатні можливості забезпечити власними коштами систему внутрішнього страхування.

Отже, за допомогою створення ефективної системи фінансового управління та покладення на неї обов'язків внутрішнього страхування та запровадження профілактичних заходів можна оперативно нейтралізувати ризик зниження фінансової стійкості підприємства у складних умовах

невизначеності ринкової економіки, що, в свою чергу, сприятиме зміцненню як фінансової, так загальної стійкості підприємства.

Можна б було порадити підприємству залучити додаткові кошти та інвестиції для збільшення обсягів реалізації товарів. Крім того, необхідно використовувати довгострокові зобов'язання, що допоможе в довготривалому періоді вирішити проблему нестачі оборотного капіталу, надасть нові можливості для розвитку підприємства: для збільшення виробничих потужностей, для заміни, ремонту, модернізації основних фондів підприємства.

Отже, для підвищення ліквідності і фінансової стійкості АТ «Коблево» було запропоновано:

1. Для збільшення фінансової стійкості необхідно:
 - збільшити розмір зареєстрованого капіталу;
 - дооцінити основні фонди (необоротні активи), що призведе до покращення структури балансу і зможе допомогти залучити кошти інвесторів;
 - підвищити рентабельність діяльності підприємства, що призведе до зростання чистого прибутку, а отже і до збільшення величини статті в балансі «нерозподілений прибуток, а значить і до збільшення власного капіталу підприємства. Для підвищення рентабельності збільшити чистий дохід від реалізації продукції; знизити собівартість продукції за рахунок впровадження нових технологій, більш раціонального використання як матеріальних так і трудових ресурсів, зменшення питомої ваги постійних витрат в собівартості продукції, зменшення адміністративних витрат, витрати на збут;
 - збільшити зареєстрований капітал підприємства за рахунок внесків засновників;
 - обов'язково здійснювати фінансове прогнозування і планування на підприємстві,

2. Для підвищення ліквідності і платоспроможності підприємства необхідно:

- покращити управління оборотними активами: запасами , дебіторською заборгованістю;

- використовувати в основному авансові форми розрахунків при укладанні договорів із покупцями продукції, що дозволить зменшити розмір дебіторської заборгованості;

- здійснювати аналіз дебіторської заборгованості за видами і в динаміці;

- використовувати різні форми інкасації дебіторської заборгованості.

3. Як організаційний захід запобігання зниження рівня фінансової стійкості АТ «Коблево» було запропоновано створити на підприємстві службу фінансового менеджменту, яка б здійснювала моніторинг фінансового стану підприємства, а також розробляла заходи щодо нейтралізації ризиків зниження фінансової стійкості підприємства.

РОЗДІЛ 4

ОХОРОНА ПРАЦІ

Охорона праці – це система законодавчих, соціально-економічних, організаційних, технічних, гігієнічних та лікувально-профілактичних заходів та засобів, яка забезпечує безпеку, збереження здоров'я та працездатності людини в процесі праці (ДОСТ 12.0.002-80).

Задача охорони праці - звести до мінімуму імовірність поразки або захворювання працюючих. Однією з умов здорової праці є забезпечення чистоти повітря і нормальних метеорологічних умов у робочій зоні приміщення.

Усунення впливу шкідливих небезпечних виробничих факторів, створення здорової повітряної атмосфери в робочій зоні є важливою задачею поряд з рішенням основних питань виробництва.

Закон України «Про охорону праці» від 14 жовтня 1992 року визначає основні положення по реалізації конституційного права громадян на охорону їхнього життя і здоров'я в процесі трудової діяльності, регулює відносини між власниками підприємств, установ і організацій [33].

Створення нормальних умов праці полягає в забезпеченні сприятливої атмосфери на робочому місці: усуненні важких фізичних робіт, небезпечних і шкідливих виробничих факторів, зниженні монотонності праці, нервової напруженості працюючих.

Поліпшенню умов праці сприяє:

- збереження і зміцнення здоров'я трудящих;
- скорочення виробничого травматизму;
- скорочення професійної і виробничої захворюваності;
- тривала підтримка працездатності людини на високому рівні, її якнайшвидше відновлення;

- підвищення кваліфікації кадрів.

Поліпшення умов праці є, крім того, істотним резервом підвищення ефективності виробництва, тобто набуває великого економічного значення.

Постійний вплив шкідливих та небезпечних факторів на перших стадіях приводить до перевтомлення, а потім до появи різних професійних хвороб або до погіршення загального фізичного стану.

Загальна характеристика потенційно шкідливих і небезпечних факторів.

1. Вентиляція. Під вентиляцією розуміють сукупність заходів та засобів призначених для забезпечення на постійних робочих місцях метеорологічних умов та чистоти повітряного середовища, що відповідають гігієнічним та технічним вимогам. Основне завдання вентиляції – вилучити із приміщення забруднене, вологе або нагріте повітря подати чисте свіже повітря.

Вентиляція класифікується за такими ознаками:

- за способом переміщення повітря - природна, штучна (механічна) та суміщена (природна та штучна одночасно);
- за напрямком потоку повітря - припливна, витяжна, припливно-витяжна;
- за місцем дії – загально-обмінна, місцева, комбінована;
- за призначенням - робоча, аварійна.

Природна вентиляція може бути неорганізованою та організованою. При неорганізованій вентиляції невідомі об'єми повітря, що надходять та вилучаються із приміщення, а сам повітрообмін залежить від випадкових чинників (напрямку та сили вітру, температури зовнішнього та внутрішнього повітря). Неорганізована природна вентиляція включає інфільтрацію - просочування повітря через нещільності у вікнах, дверях, перекриттях тощо та провітрювання, що здійснюється при відкриванні вікон та квартирнок.

Перевагою природної вентиляції є її дешевизна та простота експлуатації. Основний її недолік у тому, що повітря надходить у приміщення без попереднього очищення, а видалене відпрацьоване повітря також не очищується і забруднює довкілля.

Штучна (механічна) вентиляція, на відміну від природної, дає можливість очищувати повітря перед його викидом в атмосферу, вловлювати шкідливі речовини безпосередньо біля місць їх утворення, обробляти припливне повітря (очищувати, зволожувати тощо), більш цілеспрямовано подавати повітря в робочу зону.

2. Опалення. Системи опалення являють собою комплекс елементів, необхідних для нагрівання приміщень у холодний період року. До основних елементів систем опалення належать джерела тепла, теплопроводи, нагрівальні прилади (радіатори).

Системи опалення поділяють на місцеві та центральні.

До місцевого належать пічне та повітряне опалення, а також опалення місцевими газовими та електричними пристроями. Місцеве опалення застосовується, як правило, в житлових та побутових приміщеннях, а також у невеликих виробничих приміщеннях малих підприємств.

До систем центрального опалення належать: водяне, парове, панельне, повітряне, комбіноване.

Водяна та парова системи опалення в залежності від тиску пари чи температури води можуть бути низького тиску (тиск пари до 70 кПа чи температура води до 100 С) та високого тиску (тиск пари більше 70 кПа чи температура води понад 100 С).

Водяне опалення низького тиску відповідає основним санітарно-гігієнічним вимогам і тому широко використовується на багатьох підприємствах різних галузей промисловості. Основні переваги цієї системи: рівномірне нагрівання приміщення; можливість централізованого регулювання температури теплоносія (води); відсутність запаху гару; підтримання відносної вологості повітря на відповідному рівні (повітря не пересушується); виключення опіків від нагрівальних приладів; пожежна безпека.

Основний недолік системи водяного опалення - можливість її замерзання при вимиканні в зимовий період, а також повільне нагрівання великих приміщень після тривалої перерви в опаленні.

Парове опалення має низку санітарно-гігієнічних недоліків. Зокрема, внаслідок перегрівання повітря знижується його відносна вологість, а органічний пил, що осідає на нагрівальних приладах, підгорає і створює запах гару. Окрім того, існує небезпека пожеж та опіків. Враховуючи вищевказані недоліки не допускається застосування парового опалення в пожежонебезпечних приміщеннях та приміщеннях зі значним виділенням органічного пилу.

З економічної точки зору систему парового опалення ефективно влаштовувати на великих підприємствах, де одна котельня забезпечує необхідний нагрів приміщень усіх корпусів та будівель.

3. Пожежна небезпека. Пожежна небезпека - можливість виникнення та розвитку пожежі в будь-якому процесі. Потрібно відмітити, що небезпечних пожеж не буває. Якщо вони не створюють прямої загрози життю та здоров'ю людини, то приносять матеріальний збиток.

Токсичні продукти горіння представляють найбільшу загрозу для життя людини, особливо при пожежі в приміщенні.

Вогонь - надзвичайно шкідливий фактор пожежі, проте випадки його прямого впливу на людей досить рідкі. Під час пожежі температура полум'я може досягти 1200-1400 °C і у людей, що знаходяться в зоні пожежі можуть бути опіки та відчуття болю.

Дим представляє собою велику кількість найбільш маленьких частинок продуктів, що не згоріли, що знаходяться в повітрі. Він викликає інтенсивне подразнення органів дихання та слизової оболонки. Крім того, в задимлених приміщеннях внаслідок погіршення видимості уповільнюється евакуація людей, а інколи провести її зовсім неможливо.

Руйнування будівельних конструкцій відбувається внаслідок втрати ними несучої здатності під впливом високих температур та вибухів. При цьому

люди можуть отримувати значні механічні травми, опинитись під завалами будівлі.

В залежності від характеру пожежної небезпеки технологічних процесів всі виробництва ділять на п'ять категорій:

I категорія А- горючі та легкозаймисті рідини; продукти, які можуть вибухнути та горіти при взаємодії з водою, киснем повітря та один з одним;

II категорія Б- пил, волокна; горюча рідина, яка утворює з пилом та паром вибухонебезпечні суміші;

III категорія В- горючі та важко горючі рідини; тверді горючі речовини та матеріали;

IV категорія Г- негорючі речовини та матеріали в розплавленому чи розжареному стані;

V категорія Д- негорючі речовини та матеріали в холодному стані.

Способи ліквідації пожежі:

1. Охолодження зони горіння чи реагуючих речовин;
2. Ізоляція речовини із зони горіння;
3. Розбавлення повітря чи горючих речовин негорючими;
4. Придушення горіння за допомогою вибуху.

До вогнегасних речовин відносяться: вода; піна; інертні та негорючі гази; вогнегасні порошки; пісок.

4. Освітлення. Природне освітлення - це освітлення приміщень світлом неба, що проникає крізь світлові порізи в зовнішніх огорожувальних конструкціях.

Штучне освітлення - освітлення приміщень штучним світлом за допомогою електричних ламп (газорозрядні лампи і лампи розжарювання).

Лампи розжарювання належать до джерел світла теплового випромінювання. Газорозрядні лампи - це лампа, у якій оптичне випромінювання виникає в результаті електричного розряду в газах, парах чи їхніх сумішах.

За конструктивним виконанням штучне освітлення може бути трьох систем - загальне, місцеве і комбіноване.

Загальне - освітлення, при якому світильники розміщуються у верхній зоні приміщення рівномірно (загальне рівномірне освітлення), або до розташування устаткування (загальне локалізоване освітлення).

Місьцеве - освітлення, додаткове до загального, створюване світильниками, що концентрують світловий потік безпосередньо на робочих місцях.

Комбіноване - освітлення, при якому до загального освітлення додається місцеве.

За функціональним призначенням штучне освітлення поділяють на наступні види: робоче, чергове, аварійне, евакуаційне, охоронне.

Робоче - освітлення приміщень будинків, а також ділянок відкритих просторів, призначених для роботи, проходу людей і руху транспорту.

Чергове - освітлення в неробочий час.

Аварійне - освітлення для продовження роботи при аварійному відключенні робочого освітлення.

Евакуаційне - освітлення для евакуації людей із приміщення при аварійному відключенні робочого освітлення.

Охоронне - освітлення удовж границь територій, які охороняються у нічний час.

В залежності від рівня та тривалості впливу шкідливий фактор може стати небезпечним. У ДОСТі 12.0001-74 "СБЕТ. Небезпечні та шкідливі виробничі фактори. Класифікація" приводиться класифікація елементів умов праці. Вони підрозділяються на 3 групи: фізичні, хімічні та психофізичні.

Таким чином, на підприємстві необхідно забезпечувати сприятливі умови праці.

ВИСНОВКИ

В результаті дослідження теоретичних та практичних питань аналізу ліквідності і фінансової стійкості підприємства можна зробити наступні висновки:

1. Фінансова стійкість – це такий фінансовий стан підприємства, при якому частка власного капіталу у складі джерел фінансування підприємства перевищує частку позикового, що гарантує підприємству платоспроможність, кредитоспроможність, інвестиційну привабливість і дозволяє підприємству стабільно функціонувати, приносити прибуток, розвивати та розширювати свою діяльність під впливом різноманітних внутрішніх і зовнішніх факторів;

2.. Ліквідність підприємства – це здатність та швидкість перетворення оборотних активів у грошові кошти з метою погашення поточних зобов'язань як у міру надходження термінів їх сплати, так і прострочених боргів.

3. Аналіз ліквідності підприємства здійснюється за двома напрямками: аналіз ліквідності балансу та розрахунок відносних показників ліквідності та платоспроможності підприємства;

4. Аналіз фінансової стійкості підприємства здійснюють шляхом розрахунку:

- абсолютних показників, що характеризують міру забезпеченості запасів джерелами їх формування;
- відносних показників, що відображають співвідношення окремих статей, розділів активу і пасиву балансу підприємства;
- порогу рентабельності і запасу фінансової стійкості;

5. Основним джерелом інформації для аналізу ліквідності і фінансової стійкості підприємства виступає фінансова звітність. Аналіз ліквідності та фінансової стійкості підприємства є складовою загального аналізу фінансового стану підприємства, який базується на положеннях нормативно-правових актів України, а також актів компетентних органів державної влади.

6. Проведений аналіз ліквідності і фінансової стійкості АТ «Коблево» в 2021-2022 роках дозволяє зробити наступні висновки:

- валюта балансу зменшилася на 0,38%, тобто підприємство фактично не розширило свою діяльність. Причому в 2021 р. валюта балансу зменшилася на 20,9%, а в 2022 – збільшилася на 26%;

- вартість необоротних активів зменшилась на 21%, а оборотних активів збільшилась на 5,73%, що свідчить про прискорення оборотності всього майна підприємства, а значить і про підвищення ефективності діяльності підприємства в 2022 році і в цілому за 2021-2022 роки;

- зменшення величини власного капіталу АТ «Коблево» відбулося в результаті зменшення обсягів нерозподіленого прибутку з 44712 тис. грн. до 30521 тис.грн., хоча підприємство і в 2021, і в 2022 роках отримало прибутки, але в 2021 році власникам були виплачені дивіденди в сумі 44712 тис.грн.;

- збільшення величини позикового капіталу АТ «Коблево» відбулося в результаті зростання поточних зобов'язань на 48,08%: кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги на 50,43%, а інших поточних зобов'язань на 45,72%. Зростання кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги пов'язане зі зростанням вартості запасів;

- аналіз ліквідності балансу показав, що на кінець 2020, 2021 і 2022 років з 4 нерівностей не виконується дві - це перша і друга нерівності. Це свідчить про те, що баланс не є ліквідним. Показник загальної платоспроможності за 2021-2022 роки зменшився на 13%. Це свідчить про зниження платоспроможності підприємства і погіршення структури його активів і пасивів;

- аналіз коефіцієнтів ліквідності показав, що підприємство є неплатоспроможним. Коефіцієнти абсолютної, швидкої ліквідності значно нижче оптимального значення. Значення ж коефіцієнтів загальної ліквідності більше 1, але менше 2. Це є свідченням того, що АТ «Коблево» має можливість розрахуватися з боргами, але власних коштів в обороті у нього недостатньо для продовження господарської діяльності;

- оцінка фінансової стійкості за абсолютними показниками показала, що АТ «Коблево» має кризовий фінансовий стан та незабезпечене стабільними джерелами фінансування поточної фінансово-господарської діяльності, підприємству загрожує банкрутство. Розраховані відносні показники фінансової стійкості АТ «Коблево» свідчать про те, що підприємство є фінансово нестійким і його фінансова стійкість за 2021-2022 роки незначно знизилась відносно кінця 2020 року;

- розрахунок запасу фінансової стійкості показав, що зона фінансової стійкості АТ «Коблево» знизилася з 33% в 2020 році до 24,6% в 2021 р., а потім підвищилась лише до 25,9%. Рівень цього показника залишається невисоким і свідчить про нестабільну роботу АТ «Коблево» за критерієм забезпечення прибуткової операційної діяльності. Зменшення запасу фінансової стійкості АТ «Коблево» в 2021-2022 роках свідчить про зниження фінансової стійкості даного підприємства.

Таким чином, на підприємстві необхідно вживати заходи підвищення ліквідності і фінансової стійкості АТ «Коблево».

7. Для підвищення ліквідності і фінансової стійкості АТ «Коблево» були запропоновані відповідні заходи.

Для збільшення фінансової стійкості необхідно на підприємстві:

- збільшити розмір зареєстрованого капіталу;
- дооцінити основні фонди (необоротні активи), що призведе до покращення структури балансу і зможе допомогти залучити кошти інвесторів;
- підвищити рентабельність діяльності підприємства, що призведе до зростання чистого прибутку, а отже і до збільшення величини статті в балансі «нерозподілений прибуток, а значить і до збільшення власного капіталу підприємства. Для підвищення рентабельності збільшити чистий дохід від реалізації продукції; знизити собівартість продукції за рахунок впровадження нових технологій, більш раціонального використання як матеріальних так і трудових ресурсів, зменшення питомої ваги постійних витрат в собівартості продукції, зменшення адміністративних витрат, витрати на збут;

- збільшити зареєстрований капітал підприємства за рахунок внесків засновників;

- обов'язково здійснювати фінансове прогнозування і планування на підприємстві,

Для підвищення ліквідності і платоспроможності підприємства необхідно:

- покращити управління оборотними активами: запасами, дебіторською заборгованістю;

- використовувати в основному авансові форми розрахунків при укладанні договорів із покупцями продукції, що дозволить зменшити розмір дебіторської заборгованості;

- здійснювати аналіз дебіторської заборгованості за видами і в динаміці;

- використовувати різні форми інкасації дебіторської заборгованості.

Як організаційний захід запобігання зниження рівня фінансової стійкості АТ «Коблево» було запропоновано створити на підприємстві службу фінансового менеджменту, яка б здійснювала моніторинг фінансового стану підприємства, а також розробляла заходи щодо нейтралізації ризиків зниження фінансової стійкості і ліквідності підприємства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бланк І.А. Управління фінансовими ресурсами підприємства: навч. посіб. К.: Ельга, 2011. 574 с.
2. Базілінська О. Я. Фінансовий аналіз: теорія та практика. Навчальний посібник для ВНЗ. К.: ЦУЛ, 2009. 328 с.
3. Коробов М. Я. Фінансово-економічний аналіз діяльності підприємств. К. : Знання, 2002. 378 с.
4. Крамаренко Г. О., Чорна О. Е. Фінансовий менеджмент: підручник. К.: Центр учбової літератури, 2009. 520 с.
5. Філімоненков О. С. Фінанси підприємств : навч. посіб. 5-е вид., переробл. і доп. К. : МАУП, 2014. 328 с.
6. Цал-Цалко Ю.С. Фінансовий аналіз. Підручник. Центр учбової літератури, 2011. 566 с.
7. Подольська В. О., Ярош О.В. Фінансовий аналіз: навч.посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2011. 488с.
8. Тютюнник Ю. М., Дорогань-Писаренко Л. О., Тютюнник С. В. Фінансовий аналіз : навч. посіб. Полтава: Видавництво ІІІ «Астроя», 2020. 434 с. URL: <https://dspace.pdau.edu.ua/handle/123456789/8241>
9. Школьник І. О., Боярко І. М., Дейнека О. В. Фінансовий аналіз. Навчальний посібник / за заг. ред. Школьник І. О. Київ: «Центр учбової літератури», 2016. 368 с. URL: https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/50318/5/Shkolnyk_%20Finansovyi%20analiz.pdf
10. Терен Г. М. Підходи до трактування ліквідності підприємства. *Агросвіт*. 2018. № 23. С. 67-71.
11. Москаль Н. В. Аналіз ліквідності у системі оцінки фінансового стану суб'єкта господарювання. *Економіка, управління, фінанси: теорія та практика*. URL: <http://molodyvcheny.in.ua/files/conf/eko/01okt13/43.pdf>

12. Котляр М. Аналіз ліквідності як важливий етап оцінки фінансової стійкості підприємства *Вісник ТНЕУ*. 2008. №4. С. 120-124. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/jspui/bitstream/316497/26811/1/%D0%9A%D0%BE%D1%82%D0%BB%D1%8F%D1%80.PDF>
13. Фінансовий аналіз : навч. Посібник / Т.Д. Косова, І.В. Сіменко та ін. К., Центр учбової літератури, 2013. 440 с.
14. Азаренкова Г.М., Дудінова А.П. Оптимальні напрямки підвищення фінансової стійкості та ліквідності підприємства. *Комунальне господарство міст*. 2007. № 77. С. 431–438. URL:
15. Щербань О.Д., Борзенкова В.І. Визначення сутності ліквідності та ділової активності підприємства. *Інфраструктура ринку*. 2019. Вип. 32. С. 258-263. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2019/32_2019_ukr/40.pdf
16. Фінансовий аналіз: Навч. посіб. / М. Д. Білик, О. В. Павловська, Н. М.Притуляк, Н. Ю. Невмержицька. К.: КНЕУ, 2010. 592 с.
17. Корнєва Н.О., Магдун В.І. Аналітичні основи платоспроможності в сучасних умовах господарювання. *Приазовський економічний вісник*. 2020. Вип. 5(22). С. 86-90. URL: http://pev.kpu.zp.ua/journals/2020/5_22_ukr/18.pdf
18. Крейдич І. М., Наконечна О. С., Харченко О. С. Умови забезпечення платоспроможності підприємств в контексті їх фінансової безпеки. *Економічний вісник НТУУ «Київський політехнічний інститут»*. 2015. № 12. URL: <http://ev.fmm.kpi.ua/article/view/45313/41583>
19. Ковальчук Н. О., Гаватюк Л. С., Єрмійчук Н. І. Фінансовий аналіз: навчальний посібник посібник– Чернівці: Чернівецький національний університету ім. Ю.Федьковича, 2019. 334 с. URL: <https://drive.google.com/file/d/1iZK-nhSwrXwnGXzWG0r3viPfJtWqUduQ/view>
20. Шморгун Н. П., Головка І. В. Фінансовий аналіз : навч. посібник. К.: ЦНЛ, 2006. 528 с.
21. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України № 996-XIV від 16.07.1999р. Дата оновлення: 10.08.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14> (дата звернення 12.06.2023).

22. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text> (дата звернення 12.06.2023).

23. Кодекс України з процедур банкрутства : Закон України № 2597-VIII від 18.10.18. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/2597-19> (дата звернення 12.06.2023).

24. Методичні рекомендації щодо виявлення ознак неплатоспроможності підприємства та ознак дій з приховування банкрутства, фіктивного банкрутства чи доведення до банкрутства, затв. наказом Міністерства економіки України від 19.01.06р. № 14. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/card/v0014665-06>

25. Методика проведення поглибленого аналізу фінансово-господарського стану неплатоспроможних підприємств і організацій: затверджена Наказом Агентства з питань запобігання банкрутству підприємств та організацій від 27.06.97 № 81. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-97>

26. Методика аналізу фінансово-господарської діяльності підприємств державного сектору економіки: затверджена наказом Міністерства фінансів України від 14.02.2006 № 170. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0332-06>

27. Методика інтегральної оцінки інвестиційної привабливості підприємств та організацій: затверджена Наказом Агентства з питань запобігання банкрутству підприємств та організацій від 23.02.98 № 22. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0214-98?find=1&text=%D1%80%D0%B8%D0%BD%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%BE%D1%97#Text>

28. Положення про порядок здійснення аналізу фінансового стану підприємств, що підлягають приватизації: затверджене наказом Міністерства

фінансів України від 26.01.2001 № 49/121. URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0121-01>

29. Офіційний сайт АТ «Коблево». URL:
<https://www.koblevo.ua/shareholders/>

30. Річна фінансова звітність АТ «Коблево» за 2020-2022 роки. URL:
<https://www.koblevo.ua/shareholders>

31. Про акціонерні товариства: Закон України № 2465-IX від 22.07.2022 р. Дата оновлення: 01.01.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2465-20#Text>

32. Господарський кодекс України: Закон України від 16.01.2003 р. № 436-IV. *Голос України* від 14.03.2003, № 49. URL:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text> (дата звернення 01.06.2023).

33. Про охорону праці: Закон України № 2694-XII від 14.10.1992. Дата оновлення: 27.02.2021. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2694-12> (дата звернення 03.06.2021).

34. Основи охорони праці : підручник / К.Н. Ткачук та ін.: під ред. К.Н.Ткачук. К.: Основа, 2011. 480 с.

Баланс АТ «Коблево» за 2021-2022 роки (тис.грн.)

Актив	Код рядка	На кінець 2020	На кінець 2021	На кінець 2022
1	2	5	6	4
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи	1000	1 998	2252	1613
первісна вартість	1001	5 128	4440	2956
накопичена амортизація	1002	3130	2188	1343
Незавершені капітальні інвестиції	1005	6 406	6110	6054
Основні засоби	1010	77 296	68494	60039
первісна вартість	1011	234 759	234046	234247
знос	1012	157 463	165552	174208
Довгострокові фінансові інвестиції, які обліковуються		-	-	-
за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-	-
Усього за розділом I	1095	85 700	76 856	67 706
II. Оборотні активи				
Запаси, у тому числі	1100	243515	202590	284168
виробничі запаси	1101	34 357	37726	47321
незавершене виробництво	1102	194 063	149098	227063
готова продукція	1103	13368	15114	7447
товари	1104	1 727	652	2337
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	41115	13676	5194
Дебіторська заборгованість за розрахунками:				
за виданими авансами	1130	839	538	3050
з бюджетом	1135	2731	2046	10885
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	78	32	114
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	526	84	1215
Витрати майбутніх періодів	1170	575	579	553
Інші оборотні активи	1190	71	322	857
Усього за розділом II	1195	289450	219867	306036
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-	-
Баланс	1300	375 150	296 723	373 742

Продовження Додатку А

Пасив	Код рядка	На кінець 2019	На кінець 2020	На кінець 2021
1	2	4	5	6
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий капітал)	1400	4 237	4 237	4 237
Капітал у дооцінках	1405	-	-	-
Додатковий капітал	1410	82 923	82 923	82 923
Резервний капітал	1415	1 114	1 114	1 114
Нерозподілений прибуток(непокритий збиток)	1420	44 712	17691	30521
Неоплачений капітал	1425	-	-	-
Вилучений капітал	1430	-	-	-
Усього за розділом I.	1495	132 986	105 965	118 795
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-	-
Довгострокові кредити банку	1510	-	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-	-
Усього за розділом II.	1595	0	0	0
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600	70000	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:				
довгостроковими зобов'язаннями	1610	285206	337124	465074
товари, роботи, послуги	1615	86 308	102083	129836
розрахунками з бюджетом	1620	5 394	8111	953
у тому числі з податку на прибуток	1621	1195	748	468
розрахунками зі страхування	1625	283	394	369
розрахунками з оплати праці	1630	982	1389	1319
одержаними авансами	1635	556	221	0
розрахунками з учасниками	1640	-	-	-
Поточні забезпечення	1660	1 351	1672	1746
Доходи майбутніх періодів	1665	1585	1082	578
Інші поточні зобов'язання	1690	75 705	75806	120146
Усього за розділом III.	1695	242164	190758	254947
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-	-
Баланс	1900	375 150	296 723	373 742

Звіт про фінансові результати АТ «Коблево» в 2020-2022 роках

I.ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	2020	2021	2022
1	2	3	4	5
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	461667	397459	323222
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	-393347	-342703	-283564
Валовий: прибуток	2090	68320	54756	39658
збиток	2095	-	-	-
Інші операційні доходи	2120	10858	12306	7860
Адміністративні витрати	2130	-13668	-14403	-13483
Витрати на збут	2150	-17275	-16234	-
Інші операційні витрати	2180	-10480	-11478	-11142
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	37755	24947	16894
збиток	2195	-	-	-
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-	-
Інші фінансові доходи	2220	-	-	-
Інші доходи	2240	-	-	-
Фінансові витрати	2250	-94	-2564	-6013
Втрати від участі в капіталі	2255	0	0	0
Інші витрати	2270	-450	-797	-1396
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	16350	21586	30346
збиток	2295	-	-	-
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-5577	-3895	-3520
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-	-
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	12830	17691	12830
збиток	2355	-	-	-

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	2020	2021	2022
1	2	3	4	5
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400			
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405			
Накопичені курсові різниці	2410			
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415			
Інший сукупний дохід	2445			
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450			
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455			
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460			
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	12830	17691	24769

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	2020	2021	2022
1	2	3	4	5
Матеріальні затрати	2500	295991	234176	298403
Витрати на оплату праці	2505	32712	37307	41958
Відрахування на соціальні заходи	2510	7260	8285	9253
Амортизація	2515	9083	11377	13109
Інші операційні витрати	2520	29099	31743	32998
Разом	2550	374145	322888	395721